

Dokument na rokovanie

A9-0286/2023

10.10.2023

*****I**
SPRÁVA

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje
Nástroj pre Ukrajinu
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

Výbor pre zahraničné veci
Výbor pre rozpočet

Spravodajcovia: Michael Gahler, Eider Gardiazabal Rubial

(Postup spoločného výboru – článok 58 rokovacieho poriadku)

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
LIST VÝBORU PRE KONTROLU ROZPOČTU.....	68
LIST VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA.....	74
POSTUP – GESTORSKÝ VÝBOR.....	77
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE.....	79

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu [COM(2023)0338],
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 212 ods. 1 a článok 322 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0210/2023),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozpočet podľa článku 58 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na listy Výboru pre kontrolu rozpočtu a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozpočet (A9-0286/2023),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozmeňujúci návrh 1

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY EURÓPSKEHO PARLAMENTU*

k návrhu Komisie

* Pozmeňujúce návrhy: nový alebo zmenený text je vyznačený hrubou kurzívou; vypustenia sa označujú symbolom **■**.

2023/0200 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212 a článok 322 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Ukrajina sa v roku 2014 vydala na ambicióznú cestu reforiem vedúcu k postupnej integrácii s Európskou úniou, ako sa prejavilo 27. júna 2014 podpísaním Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorá nadobudla platnosť 1. septembra 2017 a ktorá zahŕňala prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu.
- (2) Od začiatku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine 24. februára 2022 Únia, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie zmobilizovali bezprecedentnú podporu pre hospodársku, sociálnu a finančnú odolnosť Ukrajiny, pričom skombinovali podporu z rozpočtu Únie vrátane výnimočnej makrofinančnej pomoci a podpory zo strany Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj, plne alebo čiastočne zaručenej rozpočtom Únie, ako aj ďalšiu finančnú podporu od členských štátov.
- (3) Európska rada 23. júna 2022 rozhodla udeliť Ukrajine štatút kandidátskej krajiny, ktorá vyjadřila silnú vôľu spojiť obnovu s reformami na svojej európskej ceste. Pokračujúca silná podpora Ukrajiny je pre Úniu kľúčovou prioritou a primeranou reakciou na silné politické odhodlanie Únie podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné.
- (4) Poskytnutie makrofinančnej pomoci zo strany Únie vo výške 18 miliárd EUR na rok 2023 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 sa považovalo za primeranú reakciu na rozdiely vo financovaní Ukrajiny na rok 2023 a pomohlo zmobilizovať významné financovanie od iných darcov a medzinárodných finančných inštitúcií. To predstavovalo hlavný faktor, ktorý prispel k makroekonomickej a finančnej odolnosti Ukrajiny v dôležitom momente.
- (5) Únia poskytuje aj významnú finančnú podporu prostredníctvom dodatočného balíka, ktorý kombinuje finančné prostriedky v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej

a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI) zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947, úvery od Európskej investičnej banky. **Okrem toho orgány, komunity, mimovládne organizácie a skupiny dobrovoľníkov v členských štátoch poskytujú nepretržitú podporu.**

- (6) Okrem toho Rada vo svojom rozhodnutí (SZBP) 2021/509 rozhodla o mimorozpočtových opatreniach pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených síl v rámci Európskeho mierového nástroja vo výške 5,6 miliardy EUR a o vojenskej pomocnej misii na podporu Ukrajiny vo výške 0,1 miliardy EUR na spoločné náklady. Únia a jej členské štáty poskytli aj nebývalú materiálnu pomoc v núdzovej situácii pomocou mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/836, čo predstavuje najväčšiu núdzovú operáciu od vytvorenia tohto mechanizmu.
- (7) Okrem toho koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou zriadené v máji 2022 prispeli do konca mája 2023 k vytvoreniu odhadovanej hodnoty vývozu vo výške 31 miliárd EUR pre ukrajinské hospodárstvo.
- (8) Ruská útočná vojna proti Ukrajine spôsobila Ukrajine k 24. februáru 2023 škody vo výške viac ako 270 miliárd EUR, pričom náklady na rekonštrukciu sa odhadujú na 384 miliárd EUR, ako aj stratu prístupu na finančné trhy a značný pokles verejných príjmov, zatiaľ čo sa výrazne zvýšili verejné výdavky na riešenie humanitárnej situácie a na zachovanie kontinuity štátnych služieb. Takéto odhady, ako aj analytické informácie zo všetkých ostatných vhodných a následných zdrojov poskytujú relevantný základ na stanovenie príslušných potrieb financovania na nasledujúce roky vrátane regionálnych a sektorových faktorov.
- (9) Medzinárodný menový fond (MMF) 30. marca 2023 odhadol rozdiely vo financovaní štátu do roku 2027 na 75,1 miliardy EUR a dohodol sa s Ukrajinou na štvorročnom programe vo výške 14,4 miliardy EUR na ukotvenie politik, ktorými sa udrží fiškálna, vonkajšia, cenová a finančná stabilita a podporí sa oživenie hospodárstva, a zároveň sa zlepši riadenie a posilnia inštitúcie na podporu dlhodobého rastu v kontexte povojnovej rekonštrukcie a cesty Ukrajiny k prístúpeniu k Európskej únii.
- (10) ***Keďže kým bude trvať ruská útočná vojna proti Ukrajine, daňové príjmy vybrané ukrajinskou vládou sa budú naďalej vo veľkej miere používať na vojnové úsilie a keďže vo finančných potrebách Ukrajiny zostávajú prinajmenšom do roku 2027 zvyškové rozdiely, treba urýchlene poskytnúť výraznú a pružnú podporu ukrajinskej vláde na udržanie jej funkcií, zabezpečenie verejných služieb, ako aj na podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie krajiny*** .
- (11) Vzhľadom na škody spôsobené ruskou útočnou vojnou na ukrajinskom hospodárstve, spoločnosti a infraštruktúre ***bude Ukrajina potrebovať významnú podporu a inštitucionálnu riadiacu kapacitu*** na udržanie jej funkcií, ako aj krátkodobú pomoc a pomoc pri rýchlej obnove, rekonštrukcii a modernizácii krajiny. Ukrajina ***bude potrebovať*** komplexnú podporu na „lepšie budovanie“ ***obnovou orientovanou na ľudí, ktorá sa zameria na udržateľný rozvoj, zlepši inkluzívnosť a súdržnosť, zníži nerovnosť a vytvorí základy slobodnej a prosperujúcej krajiny, so silným trhovým***

hospodárstvom, zakotvenej v európskych hodnotách, ktorá je dobre integrovaná do európskeho a celosvetového hospodárstva a **rýchlo** napreduje smerom k prístúpeniu k Európskej únii.

- (12) V tejto súvislosti treba vytvoriť strednodobý jednotný nástroj, ktorý spojí dvojstrannú podporu poskytovanú Úniou Ukrajine a zabezpečí koordináciu a efektívnosť. Na tento účel je potrebné zriadiť Nástroj pre Ukrajinu (ďalej len „nástroj“), ktorý poskytuje rovnováhu medzi pružnosťou a programovateľnosťou reakcie Únie na riešenie potrieb Ukrajiny v oblasti rozdielov vo financovaní, obnovy, rekonštrukcie a modernizácie a zároveň podporuje reformné úsilie Ukrajiny ako súčasť jej cesty k prístúpeniu k Únii.
- (13) Nástroj pre Ukrajinu by sa mal opierať o súdržný a prioritný plán rekonštrukcie (ďalej len „Plán pre Ukrajinu“) vypracovaný vládou Ukrajiny, **po konzultácii so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti, schválený Najvyššou radou Ukrajiny a podporený Úniou**, ktorý poskytuje štruktúrovaný a predvídateľný rámec pre obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu Ukrajiny **s rozpočtovou, reformnou a investičnou podporou zo strany Únie** a je jasne prepojený s požiadavkami na prístúpenie k Únii.
- (14) Podpora Ukrajine zo strany Únie od roku 2024 do roku 2027 by sa mala poskytovať predovšetkým a najmä v rámci Nástroja pre Ukrajinu, čím sa zabezpečí zosúladený prístup prostredníctvom jednotného nástroja, a to nahradením alebo v prípade potreby doplnením činností v rámci existujúcich nástrojov.
- (15) V tejto súvislosti by mala podpora Únie v rámci nástroja nahradiť dvojstrannú podporu poskytovanú v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI) zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947, **v rozsahu, v akom bude nástroj NDICI postupne nahradený týmto nástrojom a bude dopĺňať finančné prostriedky poskytované podľa nariadení IPA, ak sa Ukrajina stane oprávnená**. Je však dôležité zabezpečiť, aby Ukrajina mohla naďalej využívať regionálnu podporu, tematickú podporu, podporu v oblasti rýchlej reakcie a iné formy podpory v rámci NDICI vrátane programov cezhraničnej spolupráce a vo všeobecnosti pokračovať v regionálnej, makroregionálnej a cezhraničnej spolupráci a územnom rozvoji aj prostredníctvom vykonávania makroregionálnych stratégií Únie.
- (16) Humanitárna pomoc, obrana alebo podpora členskými štátmi poskytujúcimi ochranu ukrajinským utečencom utekajúcim pred vojnou by sa mali **humánne, primerane, dôsledne a včas** poskytovať mimo tohto nástroja **a konštruktívne koordinovať s ostatnými darcami**. Ukrajina môže okrem toho naďalej využívať príslušné existujúce programy Únie.
- (17) Nástroj by mal prispieť k pokrytiu likvidnej medzery Ukrajiny do roku 2027, a to predvídateľným, kontinuálnym, riadnym a včasným poskytnutím grantov a vysoko zvýhodnenej finančnej pomoci. **Takáto podpora by sa mala poskytovať na základe konkrétnych reforiem a investícií vrátane projektov obnovy navrhnutých Ukrajinou s jasnými míľnikmi a časovým harmonogramom**. Pomoc by mala podporovať makrofinančnú stabilitu na Ukrajine a zmierniť obmedzenia týkajúce sa vonkajšieho financovania Ukrajiny. **Aby sa zabezpečila udržateľnosť dlhovej služby Ukrajiny,**

mali by sa podľa možnosti uprednostniť granty. Úvery by nemali oslabovať dlhodobú udržateľnosť dlhovej služby. V roku 2026 by sa mala prehodnotiť dynamika ukrajinského verejného dlhu a potreba znížiť jeho percentuálny podiel na HDP Ukrajiny, a to pred prijatím ďalšieho viacročného finančného rámca a potrebných finančných opatrení.

- (18) V rámci nového nástroja by sa mali urýchlene začať investície do **udržateľnej** obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny, aby sa zabezpečili dôstojné životné podmienky pre ukrajinské obyvateľstvo **a rekonštrukcia kritickej infraštruktúry**, zaistila sa tvorba pracovných miest a príjmov a postupne sa znížil objem potrebnej medzinárodnej pomoci, **pričom by sa zároveň zabezpečilo zmiernenie naliehavých škôd na životnom prostredí, podľa možnosti v krajine zmietanej vojnou, a podporila sa Ukrajina pri dvojitej zelenej a digitálnej transformácii.**
- (19) Nástroj by mal obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu úzko skĺbiť **s požiadavkami Únie na prístupenie a s prístupovým procesom**, a to prepojením finančnej podpory s realizáciou reforiem a investícií v záujme prístúpenia.
- (20) Strednodobá perspektíva, ktorú poskytuje Plán pre Ukrajinu prostredníctvom jediného nástroja, by mala takisto **podnietiť obnovu k lepšiemu a zároveň** povzbudiť Ukrajinu **a viesť ju k tomu**, aby nasmerovala investície a reformy smerom k prechodu na zelené, **udržateľné**, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, a pomôcť povzbudiť podobne zmýšľajúcich darcov **vrátane tých zo súkromného sektora** k viacročným príspevkom na podporu Ukrajiny. **Investície by mali byť v čo najväčšej miere zosúladené s acquis Únie v oblasti klímy a životného prostredia a mali by prispievať k vykonávaniu ukrajinského národného klimatického a energetického plánu.**
- (21) Úsilie o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu by sa malo opierať o zodpovednosť, úzku spoluprácu a koordináciu Ukrajiny s krajinami a organizáciami poskytujúcimi podporu a o cestu Ukrajiny k prístúpeniu k Únii. Očakáva sa, že dôležitú úlohu v **tomto procese** zohrajú aj regionálne a miestne správy, **ako aj ukrajinské organizácie občianskej spoločnosti a experti, ktorí sa budú plne podieľať na jeho príprave a kontrole.** Partnerská spolupráca a programy zakotvené v partnerstvách medzi mestami a regiónmi v Únii a na Ukrajine **už uľahčili poskytovanie humanitárnej pomoci Ukrajine, a tak poskytujú základ na obohatenie a urýchlenie procesu** obnovy, rekonštrukcie a modernizácie.
- (22) Únia by mala takisto **zabezpečiť zapojenie miestnych a regionálnych** orgánov **do tvorby politiky**, úzke konzultácie a združovanie miestnych **a regionálnych** orgánov, ktoré zahŕňajú širokú škálu orgánov verejnej správy na nižšej ako celoštátnej úrovni a jej zložiek vrátane regiónov, obcí, rajónov a hromád a ich združení, **ako aj úzke konzultácie a účasť ukrajinských organizácií občianskej spoločnosti a expertov.** Únia by mala zabezpečiť ich **zmysluplnú** účasť na obnove, rekonštrukcii a modernizácii Ukrajiny na základe udržateľného rozvoja a prostredníctvom plnenia cieľov udržateľného rozvoja na miestnej **a regionálnej** úrovni. Únia by mala uznať **a podporovať** početné úlohy, ktoré zohrávajú miestne **a regionálne orgány a aktéri občianskej spoločnosti** pri podpore územného **a inkluzívneho** prístupu k miestnemu **a regionálnemu** rozvoju vrátane procesov decentralizácie, účasti a zodpovednosti, **čo by sa malo rozvíjať zavedením verejnej právnickej osoby pre obce**, a mala by ďalej

posilniť svoju podporu budovania kapacít miestnych *a regionálnych* orgánov, *ako aj poskytovanie odborných znalostí potrebných na realizáciu projektov v rámci tohto nástroja*.

- (23) Únia by mala podporovať prechod k pristúpeniu v prospech Ukrajiny, pričom by mala vychádzať zo skúseností členských štátov. Táto spolupráca by sa mala zamerať najmä na výmenu skúseností, ktoré členské štáty získali počas svojich vlastných reformných procesov.
- (24) Podpora v rámci nástroja by mala vychádzať aj zo synergií s kľúčovými organizáciami podporujúcimi reformy a rekonštrukciu Ukrajiny, ako sú Európska investičná banka, Európska banka pre obnovu a rozvoj, Svetová banka, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Medzinárodný menový fond, a tieto synergie by sa mali maximalizovať.
- (25) Vzhľadom na neistotu spojenú s vojnou je vhodné, aby bol nástroj schopný poskytnúť podporu Ukrajine za riadne odôvodnených výnimočných okolností, najmä v prípade výrazného zhoršenia vojny, a s cieľom zachovať jej makrofinančnú stabilitu a zabezpečiť dosiahnutie cieľov nástroja. Takéto výnimočné financovanie by sa malo poskytovať len prostredníctvom *delegovaného aktu*, ak sa dospeje k záveru, že Ukrajina nemôže plniť podmienky spojené s formami podpory podľa tohto nariadenia, keď je príjmom podpory, a malo by sa ukončiť, len čo bude splnenie podmienok opäť možné. Takéto financovanie by nemalo mať vplyv na financovanie z iných osobitných nástrojov Únie, ktoré by sa mali mobilizovať v prípade prírodných katastrof alebo iných núdzových situácií v oblasti humanitárnej pomoci alebo civilnej ochrany.
- (26) Rámec politiky rozširovania vymedzený Európskou radou a Radou, dohoda o pridružení, dohoda o partnerstve a spolupráci, mnohostranné dohody, ktorých je Únia zmluvnou stranou, a iné dohody, ktorými sa zakladá právne záväzný vzťah s Ukrajinou, ako aj uznesenia Európskeho parlamentu, oznámenia Komisie a spoločné oznámenia Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku by mali tvoriť celkový politický rámec na vykonávanie tohto nariadenia. Komisia by mala zabezpečiť súdržnosť medzi pomocou podľa nástroja a rámcom politiky rozširovania.
- (27) V článku 49 Zmluvy o Európskej únii sa stanovuje, že každý európsky štát, ktorý rešpektuje hodnoty úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám a je odhodlaný tieto hodnoty podporovať, môže požiadať o členstvo v Únii. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda *inkluzívnosť*, pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.
- (28) Európsky štát, ktorý požiadal o pristúpenie k Únii, sa môže stať členským štátom Únie, len keď sa potvrdí, že úplne spĺňa kritériá pristúpenia stanovené na zasadnutí Európskej rady v Kodani v júni 1993 (ďalej len „kodanské kritériá“), a za predpokladu, že Únia má kapacitu integrovať nového člena. Kodanské kritériá sa týkajú stability inštitúcií, ktoré sú zárukou demokracie, právneho štátu, ľudských práv

a rešpektovania a ochrany menších, existencie fungujúceho trhového hospodárstva a schopnosti čeliť konkurenčnému tlaku a trhovým silám v rámci Únie, ako aj schopnosti prevziať na seba nielen práva, ale aj povinnosti vyplývajúce zo zmlúv vrátane plnenia cieľov politickej, hospodárskej a menovej únie.

- (28a) ***Ukrajina sa úspešne zaoberala reformou dvoch kľúčových orgánov riadenia súdnictva, a to Najvyššej súdnej rady a Najvyššej kvalifikačnej komisie sudcov. Pokiaľ ide o reformu ústavného súdu, Únia potvrdila „dobrý pokrok“. Je mimoriadne dôležité, aby medzinárodne nominovaní členovia zohrávali rozhodujúcu úlohu, ako to navrhuje vláda a je to v súlade s odporúčaniami Benátskej komisie. Pokiaľ ide o „boj proti korupcii“ a „deoligarchizáciu“, Ukrajina dosiahla „určitý pokrok“, keď vymenovala nových vedúcich Úradu špeciálnej protikorupčnej prokuratúry a Národného protikorupčného úradu Ukrajiny a predložila akčný plán na zníženie vplyvu oligarchov.***
- (29) Zvýšenie úsilia Ukrajiny pri reforme politických, právnych a hospodárskych systémov s ohľadom na členstvo v Únii je v spoločnom záujme Únie a Ukrajiny. ***Udelenie štatútu kandidátskej krajiny EÚ Ukrajine*** je strategickou investíciou Únie do mieru, bezpečnosti, stability a prosperity v Európe a umožňuje Únii lepšie reagovať na globálne výzvy. Poskytuje aj väčšie hospodárske a obchodné príležitosti k vzájomnému prospechu Únie a Ukrajiny a zároveň podporuje postupnú transformáciu krajiny. Perspektíva členstva v Únii má silný transformačný účinok, ktorý prináša pozitívne demokratické, politické, ekonomické a spoločenské zmeny.
- (30) Pre ukrajinské úsilie o členstvo v Únii má zásadný význam osvojenie si základných európskych hodnôt a zaviazanie sa k nim. V súlade s tým by Ukrajina mala prevziať zodpovednosť a plne sa zaviazat' k európskym hodnotám, ako aj presadzovať globálny poriadok založený na pravidlách a hodnotách a dôrazne vykonávať potrebné reformy v záujme svojich občanov.
- (31) Rekonštrukcia po škodách spôsobených ruskou agresiou sa nemôže obmedziť len na vrátenie toho, čo bolo zničené, do stavu pred vojny. Rekonštrukcia ponúka príležitosť podporiť Ukrajinu v jej procese ***posilňovania hospodárskej integrácie s Úniou a presadzovania sociálno-ekonomického rozvoja, pomoci pri cezhraničnej spolupráci, integrácie do jednotného trhu, ako aj v urýchlení jej udržateľnej zelenej a digitálnej transformácie v súlade s politikami Únie. Nástrojom by sa preto mala podporovať rekonštrukcia, ako aj rekonštrukcia a obnova prírody a životného prostredia*** spôsobom, ktorý zmodernizuje a zlepši ukrajinské hospodárstvo a ***bude prínosom pre celú*** spoločnosť. ***Nástroj by mal byť v súlade s národným plánom obnovy Ukrajiny, ktorý prijala Národná rada pre obnovu v júni 2022, a mal by odolným spôsobom podporovať obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu Ukrajiny, pričom prioritou by mala byť kritická infraštruktúra, výrobná kapacita a ľudský kapitál, a to s prihliadnutím na rastúce kybernetickobezpečnostné riziká a celkovo zložitú prostredie hrozieb. Okrem toho by mal nástroj vychádzať z pravidiel a noriem Únie a investovať do prechodu Ukrajiny na zelené, udržateľné, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, a to s cieľom transformovať Ukrajinu na moderný európsky sociálny štát a trhové hospodárstvo. Cieľom takejto rekonštrukcie by malo byť to, aby sa v čo najväčšej miere riešili potreby zraniteľných skupín.***

- (32) Nástrojom by sa malo prispievať k dodržiavaniu Parížskej dohody a Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy, Dohovoru OSN o biologickej diverzite a Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii a nemalo by sa ním prispievať k zhoršovaniu životného prostredia ani by sa ním životné prostredie alebo klíma nemali poškodzovať. Konkrétne by finančné prostriedky pridelené v rámci nástroja mali byť v súlade s dlhodobým cieľom udržať nárast globálnej priemernej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou a pokračovať v úsilí o obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C. Mali by byť aj v súlade s cieľom zvýšiť schopnosť prispôbiť sa nepriaznivým účinkom zmeny klímy a podporiť odolnosť proti zmene klímy, ako aj s podporou zachovania biodiverzity, obehového hospodárstva a nulového znečistenia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať akciám, ktoré vytvárajú súvisiace prínosy a spĺňajú viaceré ciele vrátane cieľov v oblasti klímy, biodiverzity a životného prostredia. ***Nástrojom by sa tiež malo prispieť k zmierneniu a náprave obrovských škôd na životnom prostredí, ktoré spôsobili ruskí agresori, vrátane záplav zapríčinených vyhodnotením do vzduchu hrádze na vodnej priehrade Kachovka, ako aj bombardovaním a ťažbou na rozsiahlom území Ukrajiny. Na tento účel by opatrenia podporované z plánu pre Ukrajinu v rámci nástroja mali v čo najväčšej miere prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, k ochrane životného prostredia, zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú, a mali by zodpovedať sume, ktorá predstavuje aspoň 20 % celkových pridelených prostriedkov v rámci plánu pre Ukrajinu, a to na základe metodiky sledovania klímy stanovenej v prílohe k tomuto nariadeniu.***
- (33) V tejto súvislosti by opatrenia financované v rámci nástroja ***mali byť, podľa možnosti v krajine zmietanej vojnou, zlučiteľné s klimatickými a environmentálnymi normami EÚ a so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“ v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 a so zásadou „nikoho neopomenúť“.*** ***Nástroj by mal byť založený na potrebách, efektívnom a účinnom prideľovaní a využívaní zdrojov a mal by zabrániť neprimeranej alebo nadmernej odvetvovej alebo geografickej koncentrácii, aby potreby financovania všetkých regiónov, odvetví a podnikov všetkých veľkostí boli spravodlivo posudzované podľa ich prínosu založeného na potrebách.***
- (34) Vykonávanie tohto nariadenia by sa malo riadiť zásadami rovnosti, ***inkluzívnosti*** a nediskriminácie, ako sa uvádza v stratégiách Únie rovnosti. Mala by sa ním ***zabezpečiť zmysluplná účasť žien na rozhodovacích procesoch, podporovať a presadzovať*** rodová rovnosť ***a uplatňovanie rodového hľadiska***, posilnenie postavenia žien a dievčat ***a chrániť a presadzovať ich práva*** v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a s príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi. ***Nástroj by mal reagovať na potreby Ukrajiny v oblasti zdravotnej starostlivosti a mala by sa ním podporovať obnova ukrajinskej spoločnosti, ktorá zažila nesmiernu traumy, prostredníctvom aktívnej a cielenej starostlivosti orientovanej na duševné zdravie a traumy, čo je nevyhnutné z hľadiska zabezpečenia zdravia povojnovej spoločnosti, a to s osobitným dôrazom na deti.*** Vykonávanie nástroja by malo byť v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a malo by zabezpečiť ***zapojenie príslušných zainteresovaných strán do rozhodovacích procesov, ako aj prístupnosť investícií a technickej pomoci. Nástrojom by sa mali podporovať a presadzovať aj reformy***

systemu starostlivosti o deti.

- (35) *Nad'alej existujú kľúčové výzvy, ktoré majú zásadný význam z hľadiska priblíženia Ukrajiny k Únii a prípravy na úplné prevzatie záväzkov vyplývajúcich z členstva v Únii. Patria medzi ne: posilňovanie právneho štátu vrátane nezávislosti súdnictva; boj proti korupcii, a najmä korupcii na vysokej úrovni, oligarchickým štruktúram, ako aj akémukoľvek zvýhodňovaniu, boj proti praniu špinavých peňazí, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým únikom, daňovým podvodom a organizovanej trestnej činnosti; posilňovanie transparentnosti vrátane prístupu verejnosti k informáciám; dobrá správa vecí verejných na všetkých úrovniach, a to zaručením právnej subjektivity obcí a účasti organizácií občianskej spoločnosti a odborníkov, ako aj zaistením bezpečného a priaznivého operačného priestoru pre obhajcov ľudských práv; ochrana slobodných a pluralitných médií a boj proti dezinformáciám, manipulácii s informáciami a zasahovanie zo zahraničia; posilňovanie reformy verejnej správy, a to aj v oblasti verejného obstarávania, hospodárskej súťaže a štátnej pomoci* . So zreteľom na dlhodobejšiu povahu reforiem realizovaných v uvedených oblastiach a na potrebu zaznamenávať dosiahnutý pokrok by sa podporou poskytovanou v rámci Nástroja pre Ukrajinu mali tieto otázky riešiť čo najskôr.
- (36) Únia by v súlade so zásadou participatívnej demokracie *a na účely brzd a protiváh* mala podporovať posilňovanie parlamentných kapacít, parlamentný dohľad, demokratické postupy a spravodlivé zastúpenie na Ukrajine, *ako aj zmysluplnú účasť regiónov a obcí, ako aj občianskej spoločnosti vo všetkých fázach demokratického procesu, čo umožní posilniť demokratickú kontrolu. Plán pre Ukrajinu by mal preukázať, ako bola zmysluplná účasť zainteresovaných strán naplánovaná a uskutočnená prostredníctvom konzultácií, s dostatočným časovým rámcom a transparentnosťou a s jasnými postupmi nadväzujúcimi na poskytnuté vstupy. Najvyššia rada Ukrajiny by mala byť informovaná vo všetkých fázach životného cyklu nástroja a mali by sa s ňou viesť konzultácie.*
- (37) Posilnená strategická a operačná spolupráca medzi Úniou a Ukrajinou v oblasti bezpečnosti zohráva kľúčovú úlohu pri účinnom a efektívnom riešení bezpečnostných hrozieb, hrozieb organizovanej trestnej činnosti a teroristických hrozieb.
- (38) Akcie v rámci Nástroja pre Ukrajinu by mali v prípade potreby podporovať aj opatrenia na budovanie dôvery a procesy, ktorými sa podporuje spravodlivosť, hľadanie pravdy, *platby zo strany agresora za spôsobené škody* a záruky neopakovania, ako aj zhromažďovanie dôkazov o zločiny spáchaných počas vojny, *a to na účely stíhania zločinov spáchaných Ruskom, jeho spojencami a zástupcami počas rozsiahlej vojny na Ukrajine.*
- (39) Podpora poskytnutá v rámci nástroja by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že Ukrajina bude nad'alej rešpektovať *parlamentnú demokraciu*, účinné demokratické mechanizmy a inštitúcie vrátane *primeraných brzd a protiváh*, pluralitného parlamentného systému, *dobrej správy vecí verejných na všetkých úrovniach, slobodných a spravodlivých volieb v súlade s ukrajinskou ústavou*, zásad právneho štátu *vrátane nezávislého súdnictva a prokuratúry a pokračujúceho pokroku v boji proti korupcii. Ukrajina by tiež mala nad'alej zaručovať* dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám, *a usilovať sa o zvýšenie*

účasti žien na rozhodovacom procese.

- (40) Podpora v rámci Nástroja pre Ukrajinu, a to aj na ceste Ukrajiny k prístúpeniu, by sa mala poskytovať na splnenie všeobecných a špecifických cieľov na základe stanovených kritérií a s jasnými podmienkami.
- (41) Všeobecnými cieľmi Nástroja pre Ukrajinu by **okrem iného** mala byť pomoc Ukrajine pri riešení sociálnych, hospodárskych, **psychologických** a environmentálnych dôsledkov vojny, čím sa prispeje k rekonštrukcii vrátane obnovy, **revitalizácie** a modernizácie krajiny, pri podpore **demokratickej**, sociálnej, hospodárskej, environmentálnej **a územnej súdržnosti a** odolnosti, postupnej integrácie do hospodárstva a trhov Únie a sveta, **ako aj pri vzostupnej hospodárskej, sociálnej a environmentálnej konvergencii smerom k normám Únie a pri** príprave Ukrajiny na budúce členstvo v Únii podporou jej prístupového procesu. Tieto ciele by sa mali sledovať vzájomne sa posilňujúcim spôsobom **a pri pravidelnom monitorovaní vývoja sociálnej a hospodárskej situácie na Ukrajine. Ukrajina by mala zaručiť prístup verejnosti k informáciám o možnostiach financovania v rámci tohto nástroja, ako aj slobodnú a spravodlivú hospodársku súť až počas výberových konaní a prideľovania grantov v rámci nástroja.**
- (41a) **Nástrojom by sa malo zaručiť vytvorenie a koordinácia decentralizovaných vykonávacích rámcov a know-how pre prideľovanie a využívanie zdrojov s osobitným dôrazom na podporu MSP a subjektov občianskej spoločnosti.**
- (42) V súlade s Európskym pilierom sociálnych práv by sa mala nástrojom podporovať solidarita, integrácia a sociálna spravodlivosť s cieľom vytvoriť a udržať kvalitnú zamestnanosť **a udržateľný** rast, zabezpečiť rovnosť príležitostí a prístup k nim a sociálnu ochranu, chrániť zraniteľné skupiny, **najmä ženy, mládež, siroty, osoby so zdravotným postihnutím a vojnových veteránov**, a zlepšiť životnú úroveň. **Nástrojom by sa mali podporovať reformy systému starostlivosti o deti.** Nástrojom by sa malo prispieť aj k boju proti chudobe **a bezdomovectvu** a riešeniu nezamestnanosti a mal by viesť k vytváraniu kvalitných pracovných miest, začleňovaniu a integrácii znevýhodnených skupín. Nástrojom by sa mali poskytovať príležitosti na investície do zručností, a to aj prostredníctvom odborného vzdelávania a prípravy zameraných na prípravu pracovnej sily na digitálnu a zelenú transformáciu. Malo by sa ním takisto **podporiť** posilnenie sociálneho dialógu, infraštruktúry a služieb.
- (43) Nástrojom by sa mal zabezpečiť súlad a komplementárnosť so všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti Únie stanovenými v článku 21 Zmluvy o Európskej únii vrátane dodržiavania základných práv a zásad, ako aj ochrany a podpory ľudských práv, demokracie a základných zásad právneho štátu vrátane boja proti korupcii, súdnictva, verejnej správy a dobrej správy vecí verejných.
- (44) Vzhľadom na neistotu spojenú s ruskou útočnou vojnou by mal byť nástroj flexibilný, aby Únii umožnil riešiť potreby Ukrajiny formou diverzifikovaného súboru nástrojov, ktorý poskytuje financovanie ukrajinského štátu, podporu krátkodobých priorít obnovy a rekonštrukcie, podporu investícií a prístupu k financiám, ako aj technickú pomoc a budovanie kapacít a ďalšie príslušné činnosti.
- (45) Podpora Únie by sa mala opierať o tri piliere, a to o i) finančnú podporu ukrajinskému

štátu na realizáciu reforiem a investícií, ako aj na udržiavanie makrofinančnej stability krajiny, ako sa uvádza v Pláne pre Ukrajinu; (ii) investičný rámec pre Ukrajinu s cieľom mobilizovať investície a zlepšiť prístup k financovaniu; (iii) prístupovú pomoc na mobilizáciu technických odborných znalostí a budovanie kapacít.

- (46) Keďže potreby obnovy, rekonštrukcie a modernizácie sú značné a nemožno ich pokryť len z rozpočtu Únie, úlohu by mali zohrávať verejné aj súkromné investície. Nástrojom by sa mala umožniť **včasná** mobilizácia verejných aj súkromných investícií a malo by sa umožniť zvýšenie podpory pre investície do dlhodobej rekonštrukcie, ak to okolnosti umožnia, a to aj s ohľadom na vykonávaciu a absorpčnú kapacitu Ukrajiny. ***Mobilizácia súkromných investícií prostredníctvom nástroja by mala prispievať k dlhodobej konkurencieschopnosti a inovačnej kapacite Ukrajiny.***
- (46a) ***Rusko a jeho spojenci musia zaplatiť za škody spôsobené Ukrajine. Únia a jej členské štáty by mali v úzkej spolupráci s inými inštitúciami a krajinami vytvoriť právny základ na konfiškáciu ruských verejných aktív na účely financovania obnovy Ukrajiny a odškodnenia obetí ruskej agresie, čo je podľa medzinárodného obyčajového práva povolené buď ako kolektívne protiopatrenie v reakcii na porušenie základného pravidla zakazujúceho útočné vojny zo strany Ruska, alebo ako akt kolektívnej sebaobrany podľa článku 51 Charty OSN.***
- (46b) ***Vzhľadom na závery prijaté Európskou radou na zasadnutí 29. a 30. júna 2023, v ktorých sa vyzýva na ďalšiu prácu v tejto oblasti, je vhodné, aby sa už v tomto nariadení stanovil právny mechanizmus umožňujúci pripočítať sumy vo forme vonkajších pripísaných príjmov, v zmysle nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, ktoré by sa neskôr mohli získať buď z akýchkoľvek skonfiškovaných aktív Ruskej federácie alebo iných štátov, subjektov alebo fyzických osôb v priamej súvislosti s ruskou agresívnou vojnou v zmysle reštriktívnych opatrení Únie, alebo z akýchkoľvek príjmov získaných zo správy týchto aktív alebo nadobudnutých úrokových sadzieb podľa akéhokoľvek príslušného právneho aktu Únie, ktorý sa má prijať v budúcnosti, v súlade s uplatniteľnými pravidlami medzinárodného obyčajového práva. Všetky takéto príjmy by mali dopĺňať zdroje, ktoré sú už v rámci nástroja k dispozícii, a mali by sa použiť vo forme grantov.***
- (47) Celková maximálna suma podpory Únie pre nástroj by mala byť 50 miliárd EUR v bežných cenách na roky 2024 až 2027 pre všetky typy podpory. Vzhľadom na meniace sa okolnosti a ciele samotného nástroja musí podpora Únie zabezpečiť rovnováhu medzi flexibilitou a programovateľnosťou. ***Keďže všetka dvojstranná pomoc Ukrajine sa poskytne v rámci nástroja pre Ukrajinu, sú okrem finančného krytia vymedzeného v článku 6 potrebné dodatočné finančné prostriedky vo forme vonkajších pripísaných príjmov na poskytnutie dodatočných grantov na ďalšiu podporu Ukrajiny.***
- (48) Pokiaľ ide o podporu Únie inú ako vo forme úverov, toto nariadenie by sa malo financovať z Rezervy pre Ukrajinu a v súlade s ňou, ako sa navrhuje v zmene nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, a to do výšky 50 miliárd EUR na roky 2024 – 2027. Takáto maximálna suma nepredstavuje pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu hlavnú referenčnú sumu v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody z decembra 2020 medzi Európskym parlamentom,

Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov.

- (49) Cieľom mobilizácie Rezervy pre Ukrajinu by malo byť poskytnutie aspoň ročnej orientačnej sumy na podporu inú ako vo forme úverov v súlade s článkom 10b navrhovanej zmeny nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093.
- (50) V rámci reštriktívnych opatrení Únie, ktoré boli prijaté na základe článku 29 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“) a článku 215 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), sa nesmú priamo ani nepriamo poskytnúť žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje určeným právnickým osobám, subjektom alebo orgánom ani v ich prospech. Takéto určené subjekty a subjekty nimi vlastnené alebo ovládané preto nemôžu byť podporované z nástroja.
- (51) Viazané rozpočtové prostriedky a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky z Rezervy pre Ukrajinu by sa mali každoročne mobilizovať v rozpočte nad rámec stropov viacročného finančného rámca. ***S cieľom umožniť rozpočtovému orgánu účinný dohľad a priestor na rozhodovanie by sa ukrajinská rezerva mala skladat z najmenej troch ďalších rozpočtových riadkov, ktoré zodpovedajú každému z pilierov, v ktorých je návrh štruktúrovaný.***
- (52) V prípade časti podpory z Nástroja pre Ukrajinu poskytovanej vo forme úverov je vhodné rozšíriť záruku z rozpočtu Únie na finančnú pomoc, ktorá sa poskytuje Ukrajine a ktorá je schválená v súlade s článkom 220 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046. V dôsledku toho sa v zmene nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 navrhuje mobilizovať potrebné rozpočtové prostriedky v rozpočte Únie nad rámec stropov viacročného finančného rámca pre finančnú pomoc Ukrajine, ktoré sú k dispozícii do konca roka 2027.
- (53) Pri dodržiavaní zásady, že rozpočet Únie sa stanovuje každoročne, by sa mala zabezpečiť možnosť uplatňovať flexibilitu v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 na iné politiky, konkrétne na prenosy a opätovné viazanie finančných prostriedkov, aby sa zabezpečilo účinné využívanie finančných prostriedkov Únie, čím sa maximalizujú finančné prostriedky Únie dostupné v rámci nástroja.
- (54) Obmedzenia oprávnenosti v postupoch udeľovania v rámci nástroja by mali byť povolené z dôvodu osobitnej povahy činnosti alebo vtedy, keď činnosť ovplyvňuje bezpečnosť alebo verejný poriadok.
- (55) S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie nástroja vrátane uľahčenia integrácie Ukrajiny do európskych hodnotových reťazcov by všetky dodávky a materiály financované a obstarávané v rámci tohto nástroja mali pochádzať z členských štátov, z Ukrajiny, od zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore, z krajín, na ktoré sa vzťahuje príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 a príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529, a z krajín, pre ktoré Komisia stanovila recipročný prístup k vonkajšej pomoci na Ukrajinu, ibaže by nebolo možné dodávky a materiály získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín.

- (56) Únia by sa mala usilovať o čo najefektívnejšie využitie dostupných zdrojov s cieľom optimalizovať dosah svojej vonkajšej činnosti. Malo by sa to dosiahnuť súdržnosťou, konzistentnosťou a komplementárnosťou s ostatnými nástrojmi Únie na financovanie vonkajšej činnosti, ako aj synergiami s inými politikami a programami Únie. V záujme maximalizácie vplyvu kombinovaných zásahov na dosiahnutie spoločného cieľa by sa malo stanoviť, že nástrojom by malo byť možné prispieť k akciám v rámci iných programov.
- (57) Únia by mala podporovať mnohostranný prístup k celosvetovým statkom a výzvam založený na pravidlách a hodnotách a v tejto súvislosti by mala spolupracovať s členskými štátmi, partnerskými krajinami, medzinárodnými organizáciami a inými darcami.
- (58) Vzhľadom na potrebu koordinovať medzinárodnú podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny by členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje mali mať možnosť prispieť k vykonávaniu nástroja. Takéto príspevky by sa mali vykonať v súlade s rovnakými pravidlami a podmienkami a mali by predstavovať vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (59) Komisia *po konzultácii s Európskym parlamentom* a členské štáty by mali zabezpečiť súlad, *transparentnosť*, súdržnosť, konzistentnosť a komplementárnosť svojej pomoci, a to najmä prostredníctvom pravidelných konzultácií a častých výmen informácií v priebehu rôznych etáp cyklu pomoci *so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami*, a to aj na miestnej *a regionálnej* úrovni. Vzhľadom na prítomnosť rôznych medzinárodných darcov by sa mali takisto vykonať potrebné kroky na zaistenie lepšej koordinácie a komplementárnosti s inými darcami, a to aj prostredníctvom *dohody o spoločných normách a pravidelných konzultácií*. V tejto súvislosti by sa ako už zavedené fórum pre takúto výmenu mala využívať multiagentúrna platforma na koordináciu darcov pre Ukrajinu. *Európskemu parlamentu, Najvyššej rade Ukrajiny a Kongresu USA ako parlamentom troch spolupredsedaúcich subjektov platformy by sa mal v jej riadiacom výbore udeliť status pozorovateľa s cieľom zabezpečiť úplnú parlamentnú kontrolu, demokratický dohľad, transparentnosť a zodpovednosť. Platforma by mala obsahovať aj územnú zložku, v ktorej by Európska aliancia miest a regiónov pre obnovu Ukrajiny zohrávala koordinačnú úlohu.*
- (60) Na toto nariadenie by sa mali vzťahovať horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 ZFEÚ. Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046 a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, cien, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, finančnej pomoci a refundácie výdavkov externých expertov a zabezpečujú kontroly zodpovednosti finančných aktérov.
- (61) Typy financovania a spôsoby vykonávania podľa tohto nariadenia by sa mali vyberať na základe ich schopnosti dosiahnuť ciele nástroja a priniesť výsledky, a to najmä pri zohľadnení nákladov na kontroly, administratívnej záťaže a očakávaného rizika

nesúladu. Pri tejto voľbe by sa malo zväžiť aj využitie jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, v zmysle článku 125 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

- (62) S Ukrajinou by sa mala uzavrieť rámcová dohoda s cieľom stanoviť zásady finančnej spolupráce medzi Úniou a Ukrajinou vrátane potrebných mechanizmov kontroly a auditu výdavkov. S Ukrajinou by sa mali uzavrieť aj dohody o financovaní a o úvere, v prípade potreby v závislosti od jednotlivých pilierov, s cieľom vymedziť podmienky uvoľnenia finančných prostriedkov.
- (62a) *Príjemcovia finančných prostriedkov Únie by mali priznať ich pôvod a zabezpečiť viditeľnosť financovania Úniou, a to prípadne aj zobrazením znaku Únie a príslušného vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou“.***
- (63) Odchylné od článku 209 ods. 3 prvého, druhého a štvrtého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné, aby vrátené platby a príjmy vytvorené finančným nástrojom predstavovali vnútorné pripísané príjmy nástroja alebo jeho nástupníckeho programu.
- (64) Odchylné od článku 213 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné, aby prebytok z rezerv na Záruku pre Ukrajinu predstavoval vnútorné pripísané príjmy pre nástroj alebo jeho nástupnícky program.
- (65) V rámci piliera I nástroja by sa malo poskytovať financovanie na podporu vykonávania Plánu pre Ukrajinu, v ktorom sa stanovuje reformný a investičný program Ukrajiny zameraný na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov nástroja, ktorý by mal byť takisto začlenený do rámca hospodárskej a fiškálnej politiky. Financovanie v rámci tohto piliera by sa malo poskytovať po uspokojivom splnení podmienok stanovených v pláne.
- (66) Ukrajina by mala plán vypracovať ako súdržnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na účely obnovy a modernizácie Ukrajiny, podpory jej hospodárskej, sociálnej a environmentálnej obnovy, ***udržateľného rozvoja*** a jej pokroku smerom k prístupiu k Únii, ***a to v súlade s cieľmi a požiadavkami uvedenými v nástroji***. Plán pre Ukrajinu ako taký by bol základom aj pre ostatných darcov, aby určili prioritné oblasti financovania rekonštrukcie Ukrajiny a podporili zodpovednosť, súdržnosť a ďalšie príspevky na tento účel. S týmto cieľom by Ukrajina mala zabezpečiť, aby pripravený plán pokrýval jej potreby obnovy, rekonštrukcie a modernizácie integrovaným spôsobom, pričom by sa malo určiť, do akej miery sa očakáva, že opatrenia plánu bude financovať Únia prostredníctvom nástroja. Pri príprave plánu by Ukrajina mala zohľadniť podporu poskytovanú v rámci iných programov Únie. Ukrajina by mala vypracovať svoj plán a zabezpečiť, aby ostatní darcovia mohli prispieť k podpore opatrení plánu, a to aj zvýšením finančných prostriedkov dostupných v rámci nástroja.
- (67) Hoci by mal Plán pre Ukrajinu predstavovať základ pre podporu poskytovanú v rámci piliera I nástroja, mal by slúžiť aj ako referenčný bod pre podporu, ktorá sa má poskytovať v rámci pilierov II a III nástroja. Opatrenia financované v rámci pilierov II a III by mali podporovať ciele a vykonávanie plánu.
- (68) Plán pre Ukrajinu by mal obsahovať reformné a investičné opatrenia spolu

s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi krokmi, ktoré zaručujú uspokojivé splnenie týchto opatrení, a orientačný harmonogram vykonávania uvedených opatrení. Opatrenia, ktoré sa začali uplatňovať od 1. januára 2023, by mali byť oprávnené.

- (69) V pláne by sa mali stanoviť podmienky odrážajúce očakávaný pokrok, ktorý sa má dosiahnuť pri vykonávaní opatrení, ktoré obsahuje. Tieto podmienky by mali mať formu kvalitatívnych alebo kvantitatívnych krokov. Takéto kroky by sa mali naplánovať najneskôr do 31. decembra 2027, hoci celkové dokončenie opatrení, na ktoré sa tieto kroky vzťahujú, môže nastať neskôr ako v roku 2027. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť makrofinančnú stabilitu Ukrajiny a zároveň podporiť jej úsilie o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu v súvislosti s prístupom k Únii by mal plán zahŕňať najmä podmienky súvisiace so i) základnými požiadavkami, ako je makrofinančná stabilita, dohľad nad rozpočtom a riadenie verejných financií, ktoré môžu byť vymedzené tak, aby odrážali uspokojivý pokrok pri ich plnení; a ii) sektorovými a štrukturálnymi reformami a investíciami stanovenými v pláne. Platby by mali byť primerane štruktúrované podľa takýchto kategórií podmienok, ktoré odrážajú ciele nástroja.
- (70) Pri príprave a vykonávaní plánu Ukrajinou by sa mala zohľadniť najmä situácia v ukrajinských regiónoch a obciach so zreteľom na ich špecifické potreby v oblasti obnovy a rekonštrukcie, reforiem, modernizácie a decentralizácie, a to na základe **zmysluplných a nediskriminačných konzultácií** s regionálnymi, miestnymi, mestskými a inými orgánmi verejnej moci **a organizáciami občianskej spoločnosti a expertmi** v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor. V tejto súvislosti by sa mal plánom najmä posilniť hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj ukrajinských regiónov a obcí, **ktorý by mal byť doplnený výslovným uznaním verejnej právnej subjektivity pre územné subjekty**. **Plánom** by sa mala podporiť reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie. Plánom by sa malo zabezpečiť aj zapojenie orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obcí, **a organizácií občianskej spoločnosti na nižšej ako celoštátnej úrovni** do rozhodovania o použití podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni, ako aj to, aby projekty rekonštrukcie vybrané a realizované týmito orgánmi na nižšej ako celoštátnej úrovni predstavovali primerane významný podiel na danej podpore. **V jednej z kapitol plánu by sa malo uviesť, ako sa uskutočnili nezaujaté a v dostatočnom časovom rámci realizované konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami, kde sa ich podnety premietli do plánu a kde sa na ne neprihliadalo, a v prílohe by sa mali ich podnety podrobne uviesť.**
- (71) Plán by mal obsahovať aj podrobné **vysvetlenie** ukrajinského systému Ukrajiny **a plánované opatrenia** na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, korupcie, **najmä veľkej korupcie**, podvodov a konfliktov záujmov, **ako aj na účinné vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré majú vplyv na** využívanie finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení, ktorými sa má brániť dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov. Opatrenia v rámci plánu by mali **zabezpečiť** účinný systém riadenia a kontroly. Ukrajina by mala takéto opatrenia zavádzať k orientačnému dátumu, ktorý by sa **mal** stanoviť podľa potreby v závislosti od každého opatrenia v priebehu trvania nástroja. **Dodržiavanie tohto plánu bude mať zásadný význam z hľadiska zachovania finančných záujmov Únie aj integrácie *acquis communautaire* do**

vnútorného právneho poriadku Ukrajiny, čo túto krajinu priblíži k členstvu v Únii.

- (72) Komisia by mala Plán pre Ukrajinu posúdiť na základe zoznamu kritérií uvedených v tomto nariadení. Vzhľadom na význam finančných účinkov podpory Plánu pre Ukrajinu by **Komisia mala byť splnomocnená na prijatie delegovaného aktu.** ■
- (73) Vzhľadom na neistotu a potrebu flexibility pri vykonávaní nástroja by Ukrajina mala mať možnosť predložiť Komisii odôvodnenú žiadosť ■ na zmenu **delegovaného aktu**, ak Ukrajina Plán pre Ukrajinu vrátane príslušných kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov už nemôže čiastočne alebo úplne splniť z dôvodu objektívnych okolností **súvisiacich s vojnou**. Komisia môže po dohode s Ukrajinou predložiť aj návrh na zmenu ■ **delegovaného aktu**, najmä s cieľom zohľadniť zmenu dostupných súm. Navyše by Ukrajina mala mať možnosť predložiť odôvodnenú žiadosť o zmenu plánu vrátane prípadného návrhu dodatkov s cieľom zohľadniť dodatočné finančné prostriedky dostupné od iných darcov alebo z iných zdrojov, ako sú ■ zmrazené a imobilizované ruské aktíva.
- (74) Finančná podpora Plánu pre Ukrajinu by mala byť možná vo forme úveru. Keďže Ukrajina naliehavo potrebuje finančné prostriedky, je vhodné zorganizovať finančnú pomoc v rámci diverzifikovanej stratégie financovania stanovenej v článku 220a nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a zriadenej ako jednotná metóda financovania, od ktorej sa očakáva, že zvýši likviditu dlhopisov Únie a atraktivnosť a nákladovú efektívnosť emisie dlhopisov Únie.
- (75) Vzhľadom na situáciu Ukrajiny spôsobenú ruskou útočnou vojnou a na účely podpory Ukrajiny na jej ceste k dlhodobej stabilite je vhodné poskytnúť Ukrajine úvery za veľmi zvýhodnených podmienok s maximálnym trvaním 35 rokov a nezačať so splácaním istiny pred rokom 2034. Je takisto vhodné odchyliť sa od článku 220 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a umožniť Únii pokryť v období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027 úrokové náklady (náklady na financovanie a náklady na riadenie likvidity) a upustiť od administratívnych nákladov (náklady na služby pre administratívne režijné náklady), ktoré by inak hradila Ukrajina. Subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky by sa mala poskytnúť ako nástroj, ktorý sa považuje za vhodný na zabezpečenie účinnosti podpory v rámci nástroja v zmysle článku 220 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (76) Ukrajina by mala mať možnosť požiadať o bonifikáciu úrokov a odpustenie administratívnych nákladov každý rok.
- (77) Finančné záväzky vyplývajúce z úverov podľa tohto nariadenia by odchyľne od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 nemali byť podporované zárukou pre vonkajšiu činnosť. Podpora vo forme úverov v rámci nástroja by mala predstavovať finančnú pomoc v zmysle článku 220 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Pri posudzovaní finančných rizík a rozpočtového krytia by sa na finančnú pomoc vo forme úverov v rámci nástroja, ako sa navrhuje zaručiť nad rámec stropov, nemali tvoriť žiadne rezervy a odchyľne od článku 211 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa nemala stanoviť žiadna miera tvorby rezerv.
- (78) Pri poskytovaní podpory Únie Ukrajine je dôležité zaručiť flexibilitu a programovateľnosť, ako aj stabilitu. Na tento účel by sa platby v rámci nástroja mali

uskutočňovať podľa pevného štvrtročného harmonogramu v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov na základe žiadosti o platbu, ktorú predloží Ukrajina, a po tom, ako Komisia overí uspokojivé splnenie príslušných podmienok **vrátane všetkých relevantných míľnikov a cieľových hodnôt**. V prípade, že nejaká podmienka nie je splnená v súlade s orientačným harmonogramom stanoveným v rozhodnutí o schválení plánu, Komisia by mala od platby odpočítať sumu zodpovedajúcu danej podmienke **podľa vopred stanovenej metodiky čiastočného plnenia**. Vyplatenie zodpovedajúcich zdržaných prostriedkov by sa mohlo uskutočniť počas **následnej** platobnej lehoty a do dvanástich mesiacov od pôvodnej lehoty stanovenej v orientačnom harmonograme za predpokladu, že boli splnené podmienky.

- (79) S cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina mala prístup k dostatočným finančným prostriedkom na uspokojenie svojich potrieb v oblasti makrofinančnej stability a na začatie obnovy, rekonštrukcie a modernizácie krajiny, by Ukrajina mala mať prístup k 7 % nenávratnej finančnej podpory a úveru vo forme predbežného financovania v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov a splnenia základnej podmienky podpory pre Ukrajinu v rámci nástroja.
- (80) Odchylné od článku 116 ods. 2 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné stanoviť začiatok lehoty na platbu, ktorým je deň oznámenia rozhodnutia o povolení vyplatenia platby Ukrajine, a vylúčiť platbu úrokov z omeškania zo strany Komisie Ukrajine.
- (81) **Trvalou podmienkou** podpory Únie je transparentnosť **vo všetkých fázach** vykonávania nástroja. Ukrajina by mala zverejniť **aktuálne údaje** o osobách, subjektoch **a konečných prijímateľoch, ktorí** dostávajú finančné prostriedky presahujúce sumu **100 000 EUR** na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu. **Zverejnenie údajov o skutočnom vlastníkovi právnickej osoby by malo byť povinnou podmienkou na prijatie finančných prostriedkov. Okrem toho by Ukrajina mala aktualizovať a zverejniť zoznam 2 000 najväčších konečných prijímateľov.** Informácie by sa nemali zverejňovať, **ak je to nálezite odôvodnené**, ak ich zverejnenie predstavuje riziko ohrozenia práv a slobôd dotknutých osôb alebo subjektov alebo vážne poškodenie obchodných záujmov príjemcov. Rámcová dohoda by mala obsahovať presné pravidlá a časový rámec zberu údajov Ukrajinou a prístupu Komisie, úradu OLAF **a prípadne Európskej prokuratúry (EPPO)**, a to aj pokiaľ ide o formát informácií **a práva na prístup k informáciám pre európsku a ukrajinskú verejnosť, ako aj Najvyššiu radu Ukrajiny a Európsky parlament.**
- (82) V rámci piliera II nástroja by sa mal vytvoriť investičný rámec zameraný na podporu investícií do obnovy a rekonštrukcie, ktoré realizujú spoločnosti súkromného sektora, obce, štátom vlastnené podniky alebo iné subjekty. Investičný rámec pre Ukrajinu by sa mal zaoberať prioritami stanovenými v Pláne pre Ukrajinu a podporovať jeho ciele a vykonávanie. Do riadenia investičného rámca pre Ukrajinu by mali byť zapojené ukrajinské orgány.
- (82a) **Vzhľadom na potrebu koordinovať medzinárodnú podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny môžu medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie, najmä EIB a EBOR ako kľúčové finančné inštitúcie, a tiež členské štáty, národné rozvojové banky, tretie krajiny alebo iní darcovia zohrávať významnú**

úlohu pri financovaní alebo ako partneri pri vykonávaní opatrení alebo projektov podporovaných z nástroja. Do vykonávania nástrojov sa môžu zapojiť vnútroštátne a miestne súkromné a štátom kontrolované finančné inštitúcie na Ukrajine.

- (83) Investičný rámec by mal predstavovať integrovaný finančný balík, ktorý by poskytoval kapacitu financovania vo forme finančných nástrojov, rozpočtových záruk a operácií kombinovaného financovania na Ukrajine. Podpora na základe investičného rámca pre Ukrajinu by sa mala realizovať v nepriamom riadení, najmä s využitím finančných a technických kapacít medzinárodných finančných inštitúcií a európskych rozvojových finančných inštitúcií vrátane ich účasti na riziku spojenom s investíciami z ich vlastných zdrojov. Vzhľadom na rozsah investícií do obnovy a rekonštrukcie na Ukrajine, ktoré si budú vyžadovať rozdelenie rizika, je potrebné, aby Únia vytvorila osobitnú záručnú kapacitu, tzv. Záruku pre Ukrajinu. Operácie, na ktoré sa vzťahuje Záruka pre Ukrajinu, sa budú vykonávať v súlade s článkom 208 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Agentúry pre vývozné úvery a iné finančné inštitúcie poskytujúce podporu na uľahčenie obchodu môžu pôsobiť ako finanční sprostredkovatelia. Pri vykonávaní a riadení Záruky pre Ukrajinu by Komisia mala zabezpečiť úzku koordináciu s podporou vykonávanou v rámci Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus zriadeného podľa nariadenia (EÚ) 2021/947.
- (84) Flexibilita podpory v rámci nástroja by sa mala zvýšiť poskytnutím pružného vykonávania Záruky pre Ukrajinu, ktorá by sa mohla poskytovať postupne. Je vhodné odchyliť sa od článku 211 ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 s cieľom umožniť, aby sa tvorba rezerv do 31. decembra 2027 rovnala výške rezerv zodpovedajúcej poskytnutej záruke namiesto výšky globálnej rezervy. V rámci odchýlky by mala byť možná aj postupná tvorba rezerv, ktorá by odrážala pokrok pri výbere a vykonávaní finančných a investičných operácií podporujúcich ciele nástroja, namiesto toho, aby odrážala finančný výkaz uvedený v článku 211 ods. 2 druhom pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (85) V záujme efektívneho využívania finančných prostriedkov v rámci tohto piliera by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu miery tvorby rezerv na Záruku pre Ukrajinu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (85a) S cieľom uľahčiť súkromné investície a rozvoj malých a stredných podnikov treba vyčleniť časť finančných prostriedkov podporovaných zárukou pre Ukrajinu pre startupy, malé a stredné podniky (MSP), ako sú vymedzené v článku 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES, a podávať správy a sledovať pridelovanie takejto časti finančných prostriedkov.***
- (86) V rámci piliera III nástroja by sa podpora mala zameriavať najmä na postupné zosúladzovanie s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie (ďalej len „acquis“) v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vykonávaniu Plánu pre

Ukrajinu. V tomto procese by sa mali zohľadniť aj príslušné odporúčania medzinárodných orgánov *a regionálnych združení*, ako je Rada Európy a Benátska komisia. Podpora by sa mala zamerať aj na posilnenie zainteresovaných strán *vrátane demokratických inštitúcií, súdov*, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a kapacít miestnych orgánov, *ako aj na budovanie kapacít aktérov občianskej spoločnosti vrátane ich úlohy verejnej kontroly*.

- (87) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 883/2013 a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ) 2017/1939 *a smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371*, majú byť finančné záujmy Únie chránené *účinnými* opatreniami vrátane opatrení týkajúcich sa prevencie, odhaľovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí, podvodov, korupcie, konfliktu záujmov, dvojitého financovania a vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov, *a opatrení na efektívne vyšetrovanie, stíhanie a odsúdenie páchatel'ov a spolupáchatel'ov trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja. Útvaram Komisie by sa mali poskytnúť dostatočné administratívne kapacity a personál na zabezpečenie týchto cieľov*.
- (87a) *Keďže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 je EPPO príslušná vo vzťahu k trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie, aj keď sa hlavné trestné konanie odohráva mimo Únie, s výhradou extrateritoriálnej právomoci zúčastneného členského štátu EPPO vo vzťahu k trestnému činu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie, je v súlade s článkom 24 ods. 1 uvedeného nariadenia nevyhnutné, aby Komisia, Rada audítorov a úrad OLAF bez zbytočného odkladu oznámili EPPO akékoľvek trestné konanie, ktoré má vplyv na finančné prostriedky poskytnuté podľa tohto nariadenia, aby EPPO mohla posúdiť svoju právomoc a prípadne začať vyšetrovanie. Okrem toho je nevyhnutné, aby ukrajinské príslušné orgány bezodkladne vybavovali žiadosti o vzájomnú právnu pomoc a žiadosti o vydanie vydané EPPO a príslušnými orgánmi členských štátov v súvislosti s týmito finančnými prostriedkami, a to v súlade s príslušnými nástrojmi týkajúcimi sa medzinárodnej spolupráce v trestných veciach*.
- (88) Konkrétne by Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) mal mať možnosť vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne zisťovania vrátane kontrol a inšpekcii na mieste s cieľom *odhalit' a zistiť*, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie, *a oznámiť akúkoľvek trestnú činnosť EPPO v súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/1939*.
- (89) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa mali poskytnúť potrebné práva a prístup Komisii, *Európskemu parlamentu*, úradu OLAF, Európskemu dvoru audítorov a prípadne Európskej prokuratúre (EPPO), ak je to relevantné, a to aj od tretích strán zapojených do implementácie finančných prostriedkov Únie. Ukrajina by mala *takisto používať systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia* a nahlasovať Komisii nezrovnalosti týkajúce sa využívania finančných prostriedkov.

- (90) Posilnenie systémov vnútornej kontroly **vrátane predbežných kontrol**, boj proti **všetkým formám** korupcie, **rodinkárstva**, **zvyšovania alebo podvodu**, podpora transparentnosti, dobrej správy a efektívneho riadenia verejných financií **a overovanie nezávislým externým audítorom** sú pre Ukrajinu dôležitými prioritami reforiem **a zvyšujú legitimitu jej podpory, mali by sa teda nástrojom podporovať**.
- (91) Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v rámci nástroja. Na tento účel by sa mala zriadiť nezávislá Rada audítorov, ktorá by Komisii poskytovala informácie o prípadnom nesprávnom hospodárení s finančnými prostriedkami **a zaručovala by, že nezávislým externým auditom sa získa vyhlásenie o vierohodnosti. Na Radu audítorov by sa mala vzťahovať povinnosť podávať správy EPPO v súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/1939**. Tieto informácie by sa mali sprístupniť úradu OLAF, **EPPO** a prípadne príslušným ukrajinským orgánom, **najmä účtovnej komore Najvyššej rady Ukrajiny**. Komisia by mala byť oprávnená s pomocou delegácie Únie vykonávať **pravidelné** kontroly toho, ako Ukrajina využíva finančné prostriedky počas celého životného cyklu projektu. **Komisia by mala mať k dispozícii dostatočné finančné prostriedky a ľudské zdroje na vykonávanie auditu a kontrol**. Rada audítorov by mala zabezpečiť pravidelný dialóg a spoluprácu s Európskym dvorom audítorov.
- (92) Hoci je za zabezpečenie toho, že sa nástroj vykonáva v súlade s platnými normami pri zohľadnení zásady proporcionality a osobitných podmienok, za ktorých bude nástroj fungovať, v prvom rade zodpovedná Ukrajina, Komisia by mala byť schopná získať od Ukrajiny v tomto ohľade dostatočné záruky. Na tento účel by sa Ukrajina mala v pláne zaviazat', že zlepši svoj súčasný systém riadenia a kontroly a nahradí nesprávne použité sumy. **Ukrajina by sa v pláne mala tiež zaviazat', že zlepši odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja. V tejto súvislosti by sa Ukrajina mala zaviazat', že zabezpečí, aby príslušné ukrajinské orgány bezodkladne vybavovali žiadosti o vzájomnú právnu pomoc a žiadosti o vydanie vydané európskou prokuratúrou a príslušnými orgánmi členských štátov**. Ukrajina by mala zaviesť systém monitorovania, ktorý by sa premietol do výročnej správy o pokroku. Ukrajina by mala zhromažďovať údaje a informácie umožňujúce prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, **a umožniť účinne vyšetrovať, stíhať a súdiť páchatel'ov a spolupáchatel'ov trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja**. V rámcovej dohode a v dohodách o financovaní a o úvere by sa mali stanoviť povinnosti Ukrajiny zabezpečiť zhromažďovanie primeraných údajov **a informácií** o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky na vykonávanie opatrení Plánu pre Ukrajinu, a prístup k týmto údajom. **Rámcová dohoda, dohoda o financovaní a dohoda o úvere by sa mali sprístupniť Európskemu parlamentu, Rade a Najvyššej rade Ukrajiny**.
- (93) Finančné záujmy Únie by mali byť chránené aj vtedy, keď sa finančné prostriedky implementujú v rámci priameho riadenia formou grantov a verejného obstarávania a nepriameho riadenia so subjektmi posudzovanými v rámci piliera, najmä v rámci pilierov II a III nástroja.
- (94) Na vykonávanie pomoci v rámci nástroja by sa mali prijať pracovné programy.

- (95) Mali by sa posilniť komunikačné kapacity Ukrajiny, aby sa zabezpečila existencia silných a slobodných pluralitných médií **a podporilo** chápanie hodnôt Únie a výhod a povinností potenciálneho členstva v Únii. Zároveň by sa mala riešiť problematika dezinformácií **manipulácie s informáciami a zasahovanie zo zahraničia. Musí sa zabezpečiť** aj viditeľnosť finančných prostriedkov Únie.
- (96) S cieľom zaistiť účinnú zodpovednosť a transparentnosť pri plnení rozpočtu Únie a zabezpečiť účinné posudzovanie pokroku smerom k dosahovaniu cieľov tohto nariadenia by Komisia mala zabezpečiť, aby boli zavedené jasné mechanizmy monitorovania a hodnotenia.
- (97) Komisia by mala každoročne hodnotiť vykonávanie podpory v rámci Nástroja pre Ukrajinu. Mala by umožniť, aby mal výbor zriadený týmto nariadením k dispozícii primerané informácie na pomoc Komisii. **Tieto informácie by sa mali poskytnúť aj Európskemu parlamentu a Rade.** V záujme účinného monitorovania vykonávania by Ukrajina mala raz ročne podať výročnú správu o pokroku pri vykonávaní. Takéto správy vypracované vládou by sa mali primerane zohľadniť v Pláne pre Ukrajinu. Na príjemcov finančných prostriedkov Únie realizovaných v rámci piliera II a III nástroja by sa mali vzťahovať primerané požiadavky na podávanie správ.
- (98) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011.
- (99) Komisia v prípade potreby náležite zohľadní rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ a úlohu ESVC, a to najmä pri monitorovaní plnenia základnej podmienky podpory Únie, pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu a pri získavaní poradenstva o investičnom rámci pre Ukrajinu.
- (100) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (101) S cieľom zabezpečiť kontinuitu poskytovania podpory v príslušnej oblasti politiky by toto nariadenie z dôvodu naliehavosti malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (ďalej len „nástroj“).

Stanovujú sa v ňom ciele nástroja, jeho financovanie, rozpočet na roky 2024 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie v rámci tohto nástroja a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

2. Nástrojom sa poskytuje pomoc Ukrajine v rámci týchto troch pilierov:

- a) Pilier I: finančná podpora, ktorá sa má poskytovať Ukrajine na realizáciu reforiem a investícií na vykonávanie Plánu pre Ukrajinu, ako aj na udržiavanie makrofinančnej stability krajiny, ako sa uvádza v kapitole III;
- b) Pilier II: osobitný investičný rámec pre Ukrajinu na podporu investícií a na zabezpečenie prístupu k financovaniu, ako sa uvádza v kapitole IV;
- c) Pilier III: technická pomoc a súvisiaca podpora Ukrajine pri navrhovaní a vykonávaní reforiem súvisiacich s prístupím k EÚ a pri posilňovaní administratívnych kapacít Ukrajiny, ako aj ďalšie príslušné činnosti, ako sa uvádza v kapitole V.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „Rámcová dohoda“ je dohoda uzavretá medzi Komisiou a Ukrajinou, v ktorej sú stanovené zásady finančnej spolupráce medzi Ukrajinou a Komisiou podľa tohto nariadenia.
2. „Opatrenia“ sú reformy a investície v rámci Plánu pre Ukrajinu uvedené v kapitole III.
3. „Podmienky“ sú kvalitatívne alebo kvantitatívne kroky súvisiace so zabezpečením udržiavania hospodárskej a finančnej stability alebo súvisiace s realizáciou reforiem a investícií stanovených v Pláne pre Ukrajinu uvedenom v kapitole III.
4. „Operácia kombinovaného financovania“ je operácia podporovaná z rozpočtu Únie, ktorá kombinuje nespltné formy podpory, spltné formy podpory alebo nespltné aj spltné formy podpory z rozpočtu Únie so spltnými formami podpory od rozvojových alebo iných verejných finančných inštitúcií alebo od komerčných finančných inštitúcií a investorov.

Článok 3 Ciele Nástroja pre Ukrajinu

1. Všeobecným cieľom nástroja je podporovať Ukrajinu pri:
 - a) riešení sociálnych, hospodárskych, environmentálnych **a psychologických** dôsledkov **útočnej** vojny **Ruska**, a tak prispievať k obnove, rekonštrukcii, **revitalizácii** a modernizácii krajiny **a k povojnovej obnove ukrajinskej**

spoločnosti;

- b) podpora *demokratickej*, sociálnej, hospodárskej, environmentálnej *a územnej súdržnosti a* odolnosti, postupnej integrácie do hospodárstva a trhov Únie a sveta *a vzostupnej hospodárskej, sociálnej a environmentálnej konvergencie k normám EÚ;*
- ba) *zlepšení prístupu ku kapitálu, a to aj zdokonaľovaním inštitucionálneho bankového a poisťného rámca, s cieľom posilniť podnikateľskú činnosť a pokročilý výskum a vývoj;*
- c) *poskytnutí dodatočnej podpory Ukrajine pri prijímaní a vykonávaní politických, inštitucionálnych, právnych, správnych, sociálnych a hospodárskych reforiem, ktoré sú potrebné na to, aby postupne dosiahla súlad s pravidlami, hodnotami, normami, politikami a postupmi Únie (ďalej len „acquis“)* v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru, prosperite a udržateľnosti.

2. Medzi špecifické ciele nástroja patrí:

- a) pomoc pri zachovávaní makrofinančnej stability krajiny a zmierňovaní obmedzení týkajúcich sa vonkajšieho a vnútorného financovania Ukrajiny, *najmä poskytovaním dočasnej podpory platieb, a to aj v prípade opakujúcich sa výdavkov, v rámci makroekonomickej pomoci na zabezpečenie fiškálnej stability a nepretržitého fungovania ukrajinského štátu;*
- b) obnova a modernizácia infraštruktúry poškodenej vojnou, ako je energetická infraštruktúra, vodovodné systémy, vnútorné a cezhraničné dopravné siete vrátane železníc, ciest, mostov a hraničných priechodov, *vzdelávacia a kultúrna infraštruktúra* a podpora modernej, zlepšenej a odolnej infraštruktúry; obnova kapacity na výrobu potravín; pomoc pri riešení sociálnych *a zdravotných* výziev *a zlepšovanie a posilňovanie systémov sociálnej starostlivosti a ich dostupnosti, a to aj pokiaľ ide o psychologickú a psychosociálnu rehabilitáciu, najmä v prípade* špecifických skupín *postihnutých vojnou*, ako sú veteráni, osoby vysídlené v rámci krajiny, osamelí rodičia, *vojnové vdovy a vdovci, siroty, deti, najmä tie bez rodičovskej starostlivosti, vrátane detí v ústavoch alebo z nich*, osoby so zdravotným postihnutím, *osoby s dlhodobými zdravotnými problémami spôsobenými vojnou*, menšiny, *mladí a starší ľudia* a iné *ohrozené* osoby;
- ba) *posilnenie kybernetickej bezpečnosti a obrany, ako aj odolnosti voči dezinformáciám, manipulácii s informáciami a zasahovaniu zo zahraničia; príspevok k odminovaciemu a dekontaminačnému úsiliu, pretože umožňujú obnovu a rekonštrukciu;*
- c) podpora prechodu na udržateľné, *klimaticky neutrálne* a inkluzívne hospodárstvo a stabilné investičné prostredie; podpora integrácie Ukrajiny do jednotného trhu *Únie*; oprava, obnova a zlepšenie sociálnej infraštruktúry, ako je bývanie, *sociálne, športové, mládežnícke a zdravotnícke* zariadenia, *s osobitným dôrazom na starostlivosť pri úrazoch*, školy a inštitúcie

vysokoškolského vzdelávania *s prihliadnutím na požiadavky miestnej bezpečnosti* a výskumná infraštruktúra; posilnenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja *a začlenením* s osobitným dôrazom na ženy *a dievčatá, ako aj* mládež, a to aj kvalitným vzdelávaním, odbornou prípravou, rekvalifikáciou a zlepšovaním zručností, *výmennými programami pre študentov, výskumných pracovníkov a verejných činiteľov*, a politikami zamestnanosti, a to aj pre výskumných pracovníkov;

ca) *podpora kultúry a kultúrneho dedičstva; posilnenie strategických hospodárskych odvetví; podpora inštitucionálneho rámca pre investície a hospodársku súťaž s cieľom umožniť súkromným osobám, mikropodnikom, startupom a malým a stredným podnikom vyvíjať moderné a konkurencieschopné výrobky a služby, zvýšenie kapacity Ukrajiny udržateľne spracúvať svoje prírodné zdroje a výrobky s pridanou trhovou hodnotou; podpora udržateľného poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, akvakultúry a rybného hospodárstva; reštrukturalizácia ukrajinských finančných trhov vrátane bankového sektora a kapitálových trhov, zlepšenie prístupu k úverom a poisteniu; zvýšenie mobilizácie domácich príjmov; posilnenie schopnosti Ukrajiny obchodovať; podniknutie krokov na preorientovanie ukrajinskej ekonomiky z modelu zameraného na zdroje na konkurencieschopný rámec podobný modelu členských štátov, diverzifikovanie a zbavenie sa veľkej závislosti od prírodných zdrojov;*

d) ďalšie posilnenie právneho štátu, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, a to aj *posilnením demokratických inštitúcií, najmä Najvyššej rady Ukrajiny, ako aj regionálnych a mestských zastupiteľských orgánov a ich právomocí v oblasti dohľadu a vyšetrovania rozdeľovania verejných prostriedkov a prístupu k nim; podpora* nezávislého súdnictva, *posilnenie* bezpečnosti a boja proti podvodom, korupcii *a korupcii na vysokej úrovni*, organizovanej trestnej činnosti, *zvýhodňovaniu, oligarchickým štruktúram* a praniu špinavých peňazí, *agresívnemu daňovému plánovaniu, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam*, daňovým únikom a daňovým podvodom *a nezákonnému obchodovaniu so strelnými zbraňami; plne dodržiavanie zásady slobodného trhového hospodárstva, ktoré sa vyznačuje voľnou a nenarušenou hospodárskou súťažou, ktorá bráni všetkým praktikám narúšajúcim hospodársku súťaž; posilnenie* súladu s medzinárodným právom; posilnenie slobody *a nezávislosti* médií a akademickej slobody, *ako aj* priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť; podpora sociálneho dialógu *a zapojenie občianskej spoločnosti*; podpora nediskriminácie a tolerancie, zabezpečenie a posilnenie dodržiavania práv osôb patriacich k *všetkým* menšinám, *ako sú národnostné a náboženské menšiny a LGBTI osoby*, a podpora rodovej rovnosti, *uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a celkové posilnenie postavenia žien a dievčat, ako aj práv detí a osôb so zdravotným postihnutím*; posilnenie efektívnosti verejnej správy, *zabezpečenie prístupu k informáciám a účasti občianskej spoločnosti a mládeže pri rozhodovacích procesoch a verejnej kontrole* a podpora transparentnosti, štrukturálnych reforiem a dobrej správy vecí verejných na všetkých úrovniach vrátane oblastí riadenia verejných financií, verejného obstarávania a štátnej pomoci; podpora iniciatív a orgánov *a organizácií*

zapojených do podpory a presadzovania **demokracie**, medzinárodnej spravodlivosti **a protikorupčného úsilia** na Ukrajine;

- da) vytvorenie podmienok pre ukrajinské vnútorne vysídlené osoby a osoby pod dočasnou ochranou, aby sa mohli vrátiť domov a znovu sa začleniť do spoločenského a hospodárskeho života krajiny; vytvorenie podmienok pre reintegráciu detí a mládeže, a to aj prostredníctvom vzdelávacích programov podporovaných Úniou, aby sa v prípade potreby vyplnila medzera vo vzdelaní, ktorá vznikla v dôsledku vojnových okolností; riešenie potrieb mladých vojnových veteránov poskytovaním príležitostí na sociálnu integráciu a riešením vojnou spôsobených tráum;*
- e) rozvoj a posilňovanie udržateľnej zelenej transformácie vo všetkých hospodárskych odvetviach vrátane prechodu **Ukrajiny ku klimatickej neutralite v súlade s Parížskou dohodou**; zlepšenie informovanosti o **trestných činoch proti životnému prostrediu a boj proti nim úplnou implementáciou kyjevského Protokolu o registroch uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok a zabezpečením dodržiavania právnych predpisov na ochranu prírody**; podpora digitálnej transformácie ako nástroja na zabezpečenie udržateľného rozvoja a inkluzívneho rastu; **zabezpečenie ekologickej obnovy po environmentálnych škodách spôsobených vojnovými operáciami a príspevok k dekontaminácii, odminovaniu a odstraňovaniu iných výbušných pozostatkov vojny, ako aj ropného alebo chemického znečistenia spôsobeného vojenskou činnosťou; príspevok k úsiliu zdokumentovať, zmapovať a zmerať škody a súvisiace následky;**
- f) podpora **politickej a administratívnej decentralizácie** a miestneho rozvoja, **najmä zabezpečením zmysluplných konzultácií a rovnakých podmienok pre všetky úrovne verejnej správy pri získavaní finančných prostriedkov prostredníctvom otvorených, spravodlivých, neutrálnych a transparentných postupov;**
- fa) podpora cezhraničnej spolupráce s členskými štátmi hraničiacimi s Ukrajinou v oblastiach, ako je obchod, ochrana životného prostredia a boj proti medzinárodnému zločinu.*

Článok 4

Všeobecné zásady

1. Spolupráca v rámci nástroja sa zakladá na zásadách účinnosti rozvoja, ktoré zároveň podporuje, ak je to uplatniteľné, pri všetkých spôsoboch plnenia, pričom ide konkrétne o zodpovednosť Ukrajiny za rozvojové priority, zameranie sa na výsledky, inkluzívne rozvojové partnerstvá, transparentnosť a vzájomnú zodpovednosť. Spolupráca **vychádza z potrieb** a je založená na efektívnom a účinnom pridelovaní zdrojov **a ich** využívaní. **Nástroj zabraňuje nadmernej odvetvovej alebo geografickej koncentrácii pridelovania zdrojov a ich využívania a zabezpečuje primeranú geografickú vyváženosť projektov.**

2. Podpora z nástroja dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Činnosti oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.
3. S cieľom podporiť komplementárnosť a efektívnosť svojej činnosti a iniciatívy Komisia a členské štáty spolupracujú a usilujú sa zabrániť duplicitě medzi pomocou podľa tohto nariadenia a inou pomocou poskytovanou Úniou, členskými štátmi, tretími krajinami, multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami a subjektmi, ako sú medzinárodné organizácie a príslušné medzinárodné finančné inštitúcie, agentúry a darcovia, ktorí nie sú členmi Únie, v súlade so zavedenými zásadami na posilnenie operačnej koordinácie v oblasti vonkajšej pomoci, a to aj prostredníctvom posilnenej koordinácie s členskými štátmi na miestnej úrovni a prostredníctvom harmonizácie politik a postupov, najmä medzinárodných zásad o účinnosti rozvoja.
4. Činnosti v rámci nástroja sú, **podľa možnosti v krajine postihnutej vojnou, v súlade s klimatickými a environmentálnymi normami Únie. Tieto činnosti zohľadňujú** zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, ochranu **a zachovanie** životného prostredia, ľudské práva, demokracia, rodovú rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof **a bezpečnosť energetickej infraštruktúry** a podporujú pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa presadzujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. **Predchádzajú vzniku uviaznutých aktív a sú v maximálnej miere v súlade so** zásadou „nespôsobovať významnú škodu“, ako aj s prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody, **a riadia sa tiež zásadou „nikoho neopomenúť“.** **Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt s cieľom vypracovať pre každú z týchto zásad usmernenie a metodiku na podporu Ukrajiny pri príprave Plánu pre Ukrajinu.**
5. Nástrojom sa nepodporujú činnosti alebo opatrenia, ktoré sú nezlučiteľné s ukrajinským národným energetickým a klimatickým plánom, ak je k dispozícii, či s vnútroštátne stanoveným príspevkom Ukrajiny podľa Parížskej dohody alebo ktoré podporujú investície do fosílnych palív či spôsobujú významné nepriaznivé účinky na životné prostredie, klímu **alebo biodiverzitu**, pričom sa zohľadňuje potreba obnovy a modernizácie infraštruktúry **a rehabilitácie prírody** poškodenej vojnou odolným spôsobom, a, ak je to relevantné, pokiaľ nie sú sprevádzané vhodnými opatreniami na predchádzanie týmto účinkom, ich prevenciu alebo zníženie, a ak je to možné, aj ich kompenzáciu.
6. V súlade so zásadou partnerstva **EÚ a kódexom správania EÚ** Komisia **zaručí**, aby príslušné zainteresované strany vrátane **Najvyššej rady Ukrajiny**, miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti boli riadne **a spravodlivo** konzultované a mali včasný prístup k príslušným informáciám, aby sa mohli zmysluplne zapojiť do navrhovania a vykonávania činností oprávnených na financovanie v rámci tohto nástroja a do súvisiacich procesov monitorovania, **kontroly a hodnotenia.** **Toto zapojenie má odrážať pluralitu ukrajinskej spoločnosti a podnikateľskej komunity a zabezpečiť začlenenie rôznych**

komunit na Ukrajine.

Komisia venuje osobitnú pozornosť účasti žien na konzultáciách, ako aj zapojeniu zraniteľných skupín, ako sú vojnoví veteráni a osoby so zdravotným postihnutím, do nich. Komisia podporuje najmä zapojenie Najvyššej rady Ukrajiny, ako aj regionálnych alebo miestnych zastupujúcich orgánov a orgánov verejnej moci v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor. Komisia zabezpečí, aby sa s Najvyššou radou Ukrajiny uskutočnili zmysluplné konzultácie o celom pláne pred jeho predložením Komisii a aby bola schopná v plnej miere plniť dostatočné vyšetrovacie a monitorovacie povinnosti počas trvania nástroja a po jeho skončení.

Komisia priebežne hodnotí, do akej miery je zapojenie zainteresovaných strán spravodlivé a reprezentatívne pre pluralitu záujmov ukrajinskej spoločnosti a podnikateľských komunit, najmä posúdením toho, či sa primerane konzultovalo so subjektmi rôznej veľkosti a s odlišnými alebo protichodnými záujmami. Komisia podporuje koordináciu medzi relevantnými zainteresovanými stranami. Komisia zabezpečí, aby občianska spoločnosť na Ukrajine mohla priamo oznamovať Komisii akékoľvek nezrovnalosti, ktoré zistí, prostredníctvom vhodných stálych kanálov a platforiem.

7. Komisia v spolupráci s členskými štátmi a Ukrajinou zabezpečí plnenie záväzkov Únie týkajúcich sa zvýšenej transparentnosti a zodpovednosti pri poskytovaní pomoci, a to aj podporovaním úplného vykonávania Aarhuského dohovoru a zavedením a posilnením systémov vnútornej kontroly a politik boja proti podvodom. Komisia sprístupní informácie o objeme a pridelovaní pomoci prostredníctvom jednotného webového portálu a zabezpečí, aby údaje boli aktuálne, ľahko prístupné, dostupné v strojovo čitateľnom formáte a porovnateľné. Zverejnia sa mená alebo právna totožnosť 2 000 najväčších konečných príjemcov a všetkých konečných príjemcov, ktorí dostali kumulatívne sumy vyššie ako 100 000 EUR.

Článok 4a (nový)

Vzťahy s inými nástrojmi financovania Únie

1. Čo najskôr sa nástrojom postupne nahradia bilaterálne pridelované prostriedky poskytované Ukrajine v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) a podpora poskytovaná vo forme makrofinančnej pomoci.
2. Ukrajina bude aj naďalej oprávnená prijímať podporu v rámci regionálnych, cezhraničných a tematických programov a programov reakcie na krízu NDICI, ako aj ďalších nástrojov Únie. Podpora poskytovaná v rámci nástroja nebráni Ukrajine, aby získala v budúcnosti oprávnenie na financovanie podľa nariadení o IPA. Komisia zaistí súdržnosť medzi pomocou poskytovanou v rámci nástroja a v rámci politiky rozširovania.
3. Akcie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1257/96, ako aj do rozsahu pôsobnosti Európskeho mierového nástroja, sa v rámci nástroja nefinancujú.

4. **Komisia zaručí komplementaritu a synergie medzi nástrojom a ďalšími programami Únie, aby zabránila dvojitému financovaniu.**

Článok 5

Základná podmienka podpory Únie

1. Základnou podmienkou podpory pre Ukrajinu v rámci tohto nástroja je, že Ukrajina naďalej udržiavať, **rozvíjať** a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému **na všetkých úrovniach verejnej správy, ktorý zaručuje práva a výsady demokratickej opozície, primerané kontroly a protiváhy, ako je sloboda médií, transparentné a inštitucionálne pridelenie rozpočtových prostriedkov, mechanizmy a inštitúcie zabezpečujúce predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhalovanie a trestanie, právny štát, ako aj slobodné a spravodlivé voľby v súlade s ukrajinskou ústavou. Okrem toho by Ukrajina mala naďalej zaručovať dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám, a usilovať sa o zvýšenie účasti žien na rozhodovacom procese.**
2. Komisia monitoruje plnenie základnej podmienky uvedenej v odseku 1 pred vyplatením prostriedkov Ukrajine v rámci nástroja a počas celého obdobia podpory poskytovanej v rámci nástroja, pričom náležite zohľadňuje pravidelnú správu Komisie o rozšírení. **Komisia v tomto procese zohľadní príslušné odporúčania medzinárodných orgánov, ako je Rada Európy a jej Benátska komisia.** Komisia môže prijať rozhodnutie so záverom, že táto základná podmienka nie je splnená, a najmä pozastaviť platby uvedené v článku 25 bez ohľadu na splnenie podmienok uvedených v článku 15 ods. 2. Komisia vo svojom posúdení zohľadní aj situáciu na Ukrajine a dôsledky uplatňovania stanného práva v tejto krajine. **Posúdenie Komisie sa súčasne zašle Európskemu parlamentu a Rade.**

KAPITOLA II

Financovanie a vykonávanie

Článok 6

Rozpočet

1. Zdroje na vykonávanie Nástroja pre Ukrajinu sú k dispozícii v súlade s článkom 10b nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 s týmto orientačným rozdelením:
 - a) **75 %** vo forme nenávratnej finančnej podpory podľa kapitoly III tohto nariadenia, **z toho aspoň 15 % na potreby obnovy, rekonštrukcie a modernizácie ukrajinských orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni, ako sú regióny, mestá a miestne komunity;**
 - b) **16 %** na výdavky podľa kapitoly IV;

- c) 8 % na výdavky podľa kapitoly V;
 - d) do výšky 1 % na výdavky podľa odseku 5 tohto článku.
2. Finančná podpora podľa kapitoly III vo forme úveru je k dispozícii do výšky 50 000 000 000 EUR na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027.

V celkovej sume vyplatených úverov sa zohľadňujú sumy poskytnuté podľa odseku 1 a suma uvedená v odseku 3.

3. Súčet zdrojov sprístupnených podľa odsekov 1 a 2 nepresiahne v období 2024 až 2027 sumu 50 000 000 000 EUR. **Tieto sumy každoročne mobilizuje rozpočtový orgán z rezervy pre Ukrajinu v rozpočte Únie nad rámec stropov viacročného finančného rámca. Nomenklatúra rezervy pre Ukrajinu sa skladá z dodatočných rozpočtových riadkov zodpovedajúcich každému z pilierov, podľa ktorých je toto nariadenie štruktúrované.**
4. Dodatočné príspevky na financovanie podpory uvedenej v odseku 1 sa môžu poskytovať v súlade s článkom 7.
5. Zdroje uvedené v odseku 1 písm. d) a v odseku 4 sa môžu použiť na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní nástroja, ako sú prípravné akcie, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotiace činnosti, ktoré sú potrebné na riadenie nástroja a dosiahnutie jeho cieľov, najmä na štúdie, stretnutia odborníkov, konzultácie s ukrajinskými orgánmi, konferencie, konzultácie so zainteresovanými stranami **vrátane miestnych a regionálnych orgánov a organizácií občianskej spoločnosti**, informačné a komunikačné činnosti vrátane inkluzívnych osvetových akcií a podnikovej komunikácie o politických prioritách Únie, pokiaľ **striktne** súvisia s cieľmi tohto nariadenia, na výdavky spojené so sieťami IT zameranými na spracovanie a výmenu informácií, na podnikové nástroje informačných technológií a na všetky ostatné výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré vznikli Komisii v súvislosti s riadením nástroja a nákladmi naň v ústredí a v delegáciách Únie. Výdavky môžu pokrývať aj náklady na iné podporné činnosti, ako je kontrola kvality a **nezávislé** monitorovanie projektov na mieste, a náklady na partnerské poradenstvo a expertov na účely vyhodnotenia a realizácie reforiem a implementácie investícií.

Článok 7

Dodatočné finančné zdroje pre nástroj

1. Členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje môžu poskytnúť dodatočné finančné príspevky **do jedného alebo viacerých pilierov uvedených v článku 1 ods. 2 bez toho, aby boli viazané orientačným rozdelením uvedeným v článku 6 ods. 1**. Takéto príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Dodatočné sumy získané ako vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 podľa príslušných právnych aktov Únie v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na kroky Ruska destabilizujúce

situáciu na Ukrajine *alebo podľa iných právnych aktov Únie týkajúcich sa zodpovednosti Ruska za škody spôsobené Ukrajine* sa pripočítajú k zdrojom uvedeným v článku 6. *S výhradou dodržiavania uplatniteľných pravidiel medzinárodného obyčajového práva sa akékoľvek aktíva, spolu s príjmami z nich vyplývajúcimi, skonfiškované Ruskej federácii alebo iným štátom, subjektom alebo jednotlivcom v priamej súvislosti s ruskou agresívnou vojnou alebo akékoľvek príjmy získané zo správy týchto aktív Ruskej federácie zmrazených v zmysle reštriktívnych opatrení EÚ, môžu prijať aj ako dodatočné sumy vo forme vonkajších pripísaných príjmov v zmysle nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 podľa akéhokoľvek príslušného právneho aktu Únie, ktorý sa prijme v budúcnosti, a použijú sa vo forme grantov.*

2. Príspevky uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s rovnakými pravidlami a podmienkami ako suma uvedená v článku 6 ods. 1.
3. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje podľa kapitoly IV sa poskytujú v súlade s článkom 28.

Článok 8

Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Nástroj sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, a to buď v priamom riadení, alebo v nepriamom riadení s ktorýmkoľvek zo subjektov uvedených v článku 62 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v ktorejkoľvek z foriem stanovených v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046, najmä formou grantov, cien, verejného obstarávania, rozpočtovej podpory, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, operácií kombinovaného financovania a finančnej pomoci.
3. Finančné nástroje, rozpočtové záruky a operácie kombinovaného financovania kombinujúce podporu z finančných nástrojov alebo rozpočtových záruk v rámci nástroja sa vykonávajú v súlade so zásadami stanovenými v hlave X, a najmä v článku 208 a článku 209 ods. 1, 2 a 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. V závislosti od požadovanej prevádzkovej a finančnej kapacity môže byť protistranou rozpočtovej záruky alebo povereným subjektom vykonávajúcim finančné nástroje Európska investičná banka alebo Európsky investičný fond, multilaterálna európska finančná inštitúcia, napríklad Európska banka pre obnovu a rozvoj, alebo bilaterálna európska finančná inštitúcia, ako sú napríklad rozvojové banky. Ak je to možné, vykonávanie finančných nástrojov, rozpočtových záruk a operácií kombinovaného financovania v rámci nástroja sa doplní ďalšími formami finančnej podpory buď od členských štátov, alebo od tretích strán.

Článok 9

Rámcová dohoda

1. Komisia uzavrie s Ukrajinou rámcovú dohodu o vykonávaní nástroja, v ktorej sa stanovujú osobitné opatrenia na riadenie, kontrolu, dohľad, monitorovanie, hodnotenie, podávanie správ a audit finančných prostriedkov v rámci nástroja, ako aj na prevenciu, **odhaľovanie**, vyšetrowanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov. Rámcovú dohodu dopĺňajú dohody o financovaní v súlade s článkom 10 a dohody o úvere v súlade s článkom 21, v ktorých sa stanovujú osobitné ustanovenia pre riadenie a vykonávanie financovania v rámci nástroja. **Táto rámcová dohoda vrátane akejkoľvek súvisiacej dokumentácie sa súčasne a bezodkladne zašle Európskemu parlamentu a Rade a zverejní sa.**
2. S výnimkou preklenovacieho financovania uvedeného v článku 24 sa financovanie poskytne Ukrajine až po nadobudnutí platnosti rámcovej dohody a príslušných dohôd o financovaní a o úvere.
3. Rámcová dohoda, dohody o financovaní a dohoda o úvere uzavreté s Ukrajinou ako celok, ako aj zmluvy a dohody podpísané s osobami alebo subjektmi, ktoré dostávajú finančné prostriedky Únie, zabezpečujú plnenie povinností stanovených v článku 129 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
4. Rámcovou dohodou sa stanovujú podrobné ustanovenia týkajúce sa najmä:
 - a) záväzku Ukrajiny dosiahnuť **rozhodujúci** pokrok smerom k **pevnému právnemu rámcu na boj proti podvodom a stanoviť** účinnejšie a efektívnejšie systémy kontroly **vrátane vhodných mechanizmov a opatrení na účinné odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov a predchádzanie im, ako aj** posilniť boj proti praniu špinavých peňazí, **organizovanej trestnej činnosti, oligarchickým štruktúram, neprimeranej regionálnej alebo odvetvovej koncentrácii pridelovania alebo využívania, resp. zneužívania zdrojov**, financovaniu terorizmu, vyháňaniu sa daňovými povinnosťami, daňovým podvodom, **agresívnemu daňovému plánovaniu** alebo daňovým únikom **a inému protiprávnemu konaniu, ktoré má vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja**;
 - b) činností súvisiacich s kontrolou, dohľadom, monitorovaním, hodnotením, podávaním správ a auditom finančných prostriedkov Únie v rámci nástroja, ako aj vyšetrowaním, opatrením proti podvodom a spolupráce;
 - ba) **zriadenia monitorovacích výborov podľa modelu Európskeho kódexu správania pre partnerstvo na základe najlepších postupov pre prípravu výziev na predkladanie návrhov, správ o pokroku, monitorovania a hodnotenia projektov, opatrení a činností**;
 - c) požiadaviek na kontrolu uvoľňovania finančných prostriedkov Ukrajine;
 - d) pravidiel v oblasti daní, ciel a poplatkov v súlade s článkom 27 ods. 9 a 10 nariadenia (EÚ) 2021/947;
 - e) uznania zodpovednosti Rady audítorov uvedenej v článku 34 a spôsobov spolupráce Ukrajiny s ňou;

- f) povinnosti osôb alebo subjektov, ktoré využívajú finančné prostriedky Únie v rámci nástroja, bezodkladne informovať Radu audítorov, Komisiu, úrad OLAF **a v prípade potreby EPPO** o podozreniach alebo skutočných prípadoch nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktu záujmov a o inom **protiprávnom konaní, ktoré má vplyv na finančné prostriedky poskytované v rámci nástroja**, a o následných opatreniach;
- g) práva Komisie monitorovať činnosti v rámci nástroja vykonávané ukrajinskými orgánmi počas celého projektového cyklu, vrátane, okrem iného, postupov výberu projektov a udeľovania zákaziek, a to aj v rámci verejného obstarávania, zúčastňovať sa na nich podľa potreby ako pozorovateľ a predkladať odporúčania na zlepšenie týchto činností a záväzku ukrajinských orgánov vykonávať tieto odporúčania Komisie a podávať správy o ich vykonávaní;
- h) povinností uvedených v článku 33 ods. 2 vrátane presných pravidiel a časového rámca zberu údajov Ukrajinou a prístupu Komisie a úradu OLAF;
- i) povinnosti Ukrajiny elektronicky zasielať Komisii údaje uvedené v článku 26 **v strojovo čitateľnom formáte a na jedinom webovom portáli**;
- j) postupu na zabezpečenie toho, aby sa žiadosti o vyplatenie úverovej podpory pohybovali v rámci dostupnej sumy úveru pri zohľadnení článku 6 ods. 2.

Článok 10

Dohody o financovaní

1. Dohody o financovaní sa uzatvoria pre kapitoly III **a V a určia sa v nich merateľné kvalitatívne a kvantitatívne kroky spojené s vyplácaním finančných prostriedkov podľa tohto nariadenia**. Stanovia sa v nich zodpovednosti a povinnosti Ukrajiny pri využívaní finančných prostriedkov Únie vrátane povinností stanovených v článku 129 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Stanovia sa v nich aj podmienky na vyplatenie nenávratnej finančnej podpory, a to aj v súvislosti **s vykonávaním rámcovej dohody uvedenej v článku 9 vrátane systémov** vnútornej kontroly, ako sa uvádza v článku 9 ods. 4 písm. a) a c). V dohodách o financovaní sa stanovujú aj práva a povinnosti Únie. **Dohody o financovaní sa súčasne zašlú Európskemu parlamentu a Rade**.
2. Dohody o financovaní obsahujú pravidlá podávania správ Komisii o tom, ako sa činnosti vykonávajú a či sú splnené podmienky uvedené v článku 15 ods. 2.

Článok 11

Pravidlá oprávnenosti osôb a subjektov, pôvod dodávok a materiálov a obmedzenia v rámci nástroja

1. Účasť na postupoch verejného obstarávania, udeľovania grantov a cien v súvislosti s činnosťami financovanými podľa tohto nástroja je otvorená pre medzinárodné a regionálne organizácie a pre všetky fyzické osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi týchto krajín, ako aj právnické osoby, ktoré sú skutočne usadené v týchto krajinách:

- a) členské štáty, Ukrajina, zmluvné strany Dohody o Európskom hospodárskom priestore a krajiny, na ktoré sa vzťahuje príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 a príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529;
 - b) krajiny, ktorým Komisia umožnila recipročný prístup k vonkajšej pomoci na Ukrajinu.
2. Recipročný prístup uvedený v odseku 1 písm. b) sa môže udeliť na obmedzené obdobie v trvaní aspoň jedného roka, keď krajina udelí oprávnenosť subjektom z Únie a z krajín oprávnených podľa tohto nástroja na základe rovnakých podmienok.
- O recipročnom prístupe rozhoduje Komisia po konzultácii s Ukrajinou.
3. Všetky dodávky a materiály financované a obstarané v rámci tohto nástroja musia pochádzať z ktorejkoľvek krajiny uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), a to s výnimkou prípadov, keď dodávky a materiály nemožno získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín. Okrem toho sa uplatňujú pravidlá týkajúce sa obmedzení uvedené v odseku 7.
 4. Pravidlá oprávnenosti stanovené v tomto článku sa neuplatňujú na fyzické osoby, ktoré sú zamestnané oprávnenými dodávateľmi, prípadne subdodávateľmi, alebo ktoré majú s nimi zákonne uzavreté iné zmluvy, a nepredstavujú pre ne obmedzenia na základe štátnej príslušnosti s výnimkou prípadov, keď sú obmedzenia týkajúce sa štátnej príslušnosti založené na pravidlách stanovených v odseku 7.
 5. V prípade akcií spolufinancovaných subjektom alebo akcií, ktorých plnenie prebieha v rámci priameho alebo nepriameho riadenia spolu so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, alebo akcií plnených ukrajinskými subjektmi podľa kapitoly III tohto nariadenia sa okrem pravidiel stanovených v tomto článku uplatňujú aj pravidlá oprávnenosti týchto subjektov alebo Ukrajiny vrátane prípadných obmedzení stanovených v odseku 7 tohto článku a náležite zohľadnených v dohodách o financovaní a zmluvných dokumentoch podpísaných s týmito subjektmi.
 6. Ak sa dodatočné príspevky poskytujú prostredníctvom vonkajších pripísaných príjmov v súlade s článkom 7, uplatňujú sa pravidlá oprávnenosti dohodnuté s osobou poskytujúcou dodatočný príspevok a pravidlá týkajúce sa obmedzení stanovené v odseku 7 tohto článku.
 7. Pravidlá oprávnenosti a pôvod dodávok a materiálov uvedených v odsekoch 1 a 3 a štátna príslušnosť fyzických osôb v zmysle odseku 4 môžu byť obmedzené, pokiaľ ide o štátnu príslušnosť, geografické umiestnenie alebo povahu právnických osôb, ktoré sa zúčastňujú na postupoch obstarávania, ako aj vzhľadom na geografický pôvod dodávok a materiálov v týchto prípadoch:
 - a) ak sa takéto obmedzenia vyžadujú z dôvodu osobitnej povahy a/alebo cieľov činnosti alebo osobitného postupu udeľovania zákazky a/alebo ak sú tieto obmedzenia potrebné na účinné vykonávanie akcie;

- b) ak akcia alebo osobitné postupy udeľovania zákaziek ovplyvňujú bezpečnosť alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie, jej členských štátov alebo Ukrajiny vrátane ochrany integrity digitálnej infraštruktúry, komunikačných a informačných systémov a súvisiacich dodávateľských reťazcov, **najmä ak existuje riziko ovplyvnenia vládami štátov označených ako systémoví rivali Únie.**
8. Žiadatelia a uchádzači z neoprávnených krajín, ktorí predkladajú ponuky, môžu byť akceptovaní ako oprávnení v prípade naliehavosti alebo vtedy, keď služby na trhoch príslušných krajín alebo území nie sú k dispozícii, alebo v iných náležite odôvodnených prípadoch, v ktorých by uplatňovanie pravidiel oprávnenosti znemožnilo alebo nesmierne sťažilo realizáciu akcie.

Článok 12

Prenosy, ročné splátky, viazané rozpočtové prostriedky, prebytky z rozpočtovej záruky, vrátené platby a príjmy z finančných nástrojov

1. Odchylné od článku 12 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa nevyužitú viazané a platobné rozpočtové prostriedky v rámci nástroja automaticky prenášajú a môžu sa viazať a použiť do 31. decembra nasledujúceho rozpočtového roka. Prenesená suma sa použije v nasledujúcom rozpočtovom roku ako prvá.
2. Komisia **predloží** Európskemu parlamentu a Rade **informácie** o prenesených viazaných rozpočtových prostriedkoch **vrátane príslušných súm** v súlade s článkom 12 ods. 6 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
3. Odchylné od článku 15 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 o opätovnom sprístupnení rozpočtových prostriedkov sa v pôvodnom rozpočtovom riadku znovu sprístupnia viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajúce sume rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola v dôsledku úplného alebo čiastočného nevykonania akcie v rámci nástroja zrušená.
4. Odchylné od článku 209 ods. 3 prvého, druhého a štvrtého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 predstavujú všetky príjmy a vrátené platby z finančných nástrojov zriadených podľa tohto nariadenia pre nástroj alebo jeho nástupnícky program vnútorné pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
5. Odchylné od článku 213 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 predstavuje akýkoľvek prebytok rezerv na Záruku pre Ukrajinu pre nástroj alebo jeho nástupnícky program vnútorné pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
6. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné splátky počas viacerých rokov v súlade s článkom 112 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Na akcie uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa nevzťahuje článok 114 ods. 2 tretí pododsek nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Článok 13 Výnimočné financovanie

1. Za riadne odôvodnených mimoriadnych okolností, najmä ak výrazné zhoršenie vojnovnej situácie znemožní Ukrajine plniť podmienky týkajúce sa foriem podpory podľa tohto nariadenia, možno Ukrajine prostredníctvom nástroja poskytnúť výnimočné financovanie na zachovanie jej makrofinančnej stability a na podporu dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3. Takéto výnimočné financovanie sa zastaví, len čo bude splnenie podmienok opäť možné.
2. Na účely odseku 1 platí, že ak Komisia zistí, že Ukrajina nedokáže plniť podmienky týkajúce sa foriem podpory podľa tohto nariadenia z dôvodu takýchto riadne odôvodnených mimoriadnych okolností, **je oprávnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 38 s cieľom doplniť toto nariadenie ustanoveniami, ktorými stanoví výnimočné financovanie Ukrajine** v rámci nástroja.
3. Výnimočné financovanie je v každom prípade podmienené základnou podmienkou podľa článku 5 a je financované zo zdrojov uvedených v článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods. 2.

KAPITOLA III

Pilier I: Plán pre Ukrajinu

Článok 14

Vzťah Plánu pre Ukrajinu k pilierom nástroja

1. V Pláne pre Ukrajinu (ďalej len „plán“) sa stanovuje všeobecný rámec na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3.
2. Plán pre Ukrajinu predstavuje základ pre podporu poskytovanú v rámci piliera I nástroja, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 2 písm. a) a ako sa uvádza v tejto kapitole. Slúži aj na usmernenie podpory, ktorá sa má poskytovať v rámci pilierov II a III nástroja uvedených v kapitolách IV a V.

Článok 15

Zásady financovania v rámci Plánu pre Ukrajinu

1. V Pláne pre Ukrajinu sa stanovuje reformný a investičný program Ukrajiny, prostredníctvom ktorého sa majú dosiahnuť všeobecné a špecifické ciele uvedené v článku 3 a ktorý je integrovaný v rámci hospodárskej a fiškálnej politiky. Plán obsahuje opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investícií prostredníctvom komplexného a koherentného balíka, ktorý môže zahŕňať aj verejné systémy zamerané na stimulovanie súkromných investícií. **V Pláne pre Ukrajinu sa určí výška finančnej podpory, ktorou sa prispieva na podporu makrofinančnej stability v zmysle článku 3 ods. 2 písm. a), ako aj výška finančnej podpory prispievajúcej k podpore reforiem a investícií v zmysle ostatných odsekov článku 3.**

2. Nástrojom sa poskytnú finančné prostriedky podľa tejto kapitoly za predpokladu uspokojivého splnenia podmienok vyplývajúcich z plánu, ktoré budú mať podobu **merateľných** kvalitatívnych alebo kvantitatívnych krokov **dohodnutých v dohodách o financovaní**. Tieto podmienky odrážajú rôzne ciele nástroja, ako sú vymedzené v článku 3, **a všeobecné zásady stanovené v článku 4** a zahŕňajú podmienky týkajúce sa základných požiadaviek, ako je zachovanie hospodárskej a finančnej stability, dohľad nad rozpočtom a riadenie verejných financií, ako aj podmienky týkajúce sa realizácie reforiem a investícií stanovených v pláne.
3. V rámci podmienok uvedených v **tomto článku** sa **uplatňujú** sumy uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods. 2, ale aj príslušné príspevky podľa odseku 4 uvedeného článku.
4. Opatrenia, ktoré sa začali od 1. januára 2023, sú oprávnené za predpokladu, že spĺňajú požiadavky stanovené v tomto nariadení.
5. Plán pre Ukrajinu musí prispievať **ku všetkým prioritám alebo k významnému podsúboru priorít** stanovených v súvislosti s cestou Ukrajiny k prístupu k EÚ, ako sa uvádza v stanovisku Komisie a v analytickej správe, a s dohodou o pridružení vrátane prehĺbenej a komplexnej dohody o voľnom obchode **a musí byť v súlade s týmito prioritami**. Musí byť takisto v súlade s vnútroštátne stanoveným príspevkom Ukrajiny podľa Parížskej dohody, prípadne s národným energetickým a klimatickým plánom, **a prispievať k nemu**.

I -

Článok 16 Obsah Plánu pre Ukrajinu

1. Aby Ukrajina získala podporu v rámci nástroja, predloží Komisii Plán pre Ukrajinu.
2. Plán pre Ukrajinu musí obsahovať najmä tieto prvky, ktoré musia byť náležite odôvodnené a podložené:
 - a) opatrenia, ktoré predstavujú **na potrebách založené**, súdržnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3, a to vrátane štrukturálnych reforiem a opatrení na podporu zblížovania s Úniou, ako aj **uplatňovanie podmienok** uvedených v článku 15 ods. 2, aby **Plán pre Ukrajinu** ako celok zvýšil mieru rastu ukrajinského hospodárstva, **znižil hospodárske a sociálne nerovnosti a zabezpečil viditeľný pokrok Ukrajiny smerom k sociálnym, hospodárskym a environmentálnym normám Únie**;
 - aa) **vysvetlenie, ako Plán pre Ukrajinu prispieva k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev uvedených v stanovisku Komisie k žiadosti Ukrajiny o členstvo v Európskej únii alebo výziev uvedených v iných relevantných dokumentoch oficiálne prijatých Komisiou v súvislosti so žiadosťou Ukrajiny o členstvo v Európskej únii**;
 - b) vysvetlenie, ako **sú plán a jeho opatrenia zosúladené so všeobecnými zásadami uvedenými v článku 4, ako aj s požiadavkami**, plánmi a programami

uvedenými v článku 15;

- c) **orientačný harmonogram a predpokladané *merateľné* kvalitatívne a kvantitatívne kroky, ktoré sa majú vykonať do 31. decembra 2027;**
- ca) *merateľné a dosiahnuteľné míľniky a ciele, orientačné predbežné vyčíslenie nákladov, ako aj vysvetlenie, ako sú tieto opatrenia v súlade s požiadavkami článku 15, najmä jeho odsekom 3;***
- d) **opatrenia na účinné monitorovanie, podávanie správ a hodnotenie Plánu pre Ukrajinu zo strany Ukrajiny vrátane navrhovaných *merateľných* kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov a súvisiacich ukazovateľov, ako aj *navrhovaného komplexného a včasného zapojenia Najvyššej rady Ukrajiny a monitorovacieho výboru uvedeného v článku 17a;***
- e) **vysvetlenie, ako plán zodpovedá potrebám obnovy, *revitalizácie*, rekonštrukcie a modernizácie, ktoré sú dôsledkom *útočnej* vojny *Ruska* v ukrajinských regiónoch a obciach, a či sa ním teda zlepšuje ich *inkluzívny* hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj, podporuje reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie; *toto vysvetlenie zohľadňuje právomoci, úlohy a zodpovednosti pridelené jednotlivým úrovňam verejnej správy;* vysvetlenie metodiky a procesov používaných pri výbere a realizácii projektov a objasnenie mechanizmov, ktorých úlohou je zapojiť orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obce, *ako aj organizácie občianskej spoločnosti*, do rozhodovania o využívaní podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni *a do demokratického procesu kontroly, najmä včasný a rovnaký prístup k informáciám a finančným prostriedkom pre príslušné orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni;* metodika používaná na sledovanie súvisiacich výdavkov a vysvetlenie, ako sa plánom zabezpečí, aby projekty rekonštrukcie, ktoré budú vyberať a vykonávať takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, predstavovali primerane významnú časť podpory; *toto vysvetlenie zahŕňa aj vytváranie dvojstranných partnerstiev a mestské partnerstvá, ako aj partnerskú spoluprácu a programy, ktoré sú zakotvené do partnerstiev medzi mestami a regiónmi v Únii a na Ukrajine;***
- f) **v rámci prípravy a prípadne aj vykonávania Plánu pre Ukrajinu zhrnutie procesu konzultácií, ktoré sa uskutočňujú v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom, a to s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane *Najvyššej rady Ukrajiny*, miestnych a regionálnych *zastupiteľských subjektov a* orgánov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti, ako aj spôsob, akým sú príspevky *týchto* zainteresovaných strán zohľadnené v Pláne pre Ukrajinu;**
- g) **vysvetlenie očakávaného rozsahu, v akom majú opatrenia v rámci *Plánu pre Ukrajinu* prispieť k:**
- ***cieľom v oblasti klímy, biodiverzity a životného prostredia, najmä prostredníctvom konvergencie smerom k normám Únie v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj k príslušným legislatívnym***

iniciatívam a reformám, a ako je v čo najväčšej možnej miere zabezpečená zlučiteľnosť so zásadou „výrazne nenarušiť“,

- *presadzovaniu zásad právneho štátu,*
- *sociálnym cieľom vrátane začlenenia zraniteľných skupín, ako sú osoby so zdravotným postihnutím a starší ľudia, a zabezpečeniu najlepšieho záujmu detí,*
- *rodovej rovnosti a posilneniu postavenia žien a dievčat vrátane ochrany a presadzovania práv žien a dievčat v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi.*

h) *podrobné vysvetlenie ukrajinského systému a plánovaných opatrení na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie, korupcie na vysokej úrovni a konfliktov záujmov, ako aj na účinné vyšetrovanie a stíhanie trestných činov s vplyvom na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja, ako aj podrobné vysvetlenie opatrení, ktorými sa má brániť dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie alebo od darcov, a opatrení na zabezpečenie rýchlej súdnej spolupráce s príslušnými orgánmi EÚ a jej členských štátov;*

ha) *vysvetlenie toho, ako Ukrajina zabezpečí primeranú úroveň ochrany finančných záujmov Únie uplatňovaním noriem porovnateľných s normami stanovenými v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046 a v iných súvisiacich právnych predpisoch Únie;*

i) akékoľvek iné relevantné informácie.

3. Plán pre Ukrajinu je založený na výsledkoch a obsahuje *merateľné ukazovatele, ako sú kľúčové ukazovatele výkonnosti, v náležitých prípadoch v záujme* hodnotenia pokroku pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3.

Článok 17

Príprava a predloženie Plánu pre Ukrajinu

1. Plán pre Ukrajinu pripravuje *ukrajinská vláda a schváli ho Najvyššia rada Ukrajiny, ktorá dostane primeraný čas na posúdenie návrhu zákona.* Ukrajina sa vynasnaží predložiť plán Komisii do *troch* mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Ukrajina môže Komisii predložiť návrh plánu. *Komisia tento návrh plánu poskytne Európskemu parlamentu a Rade.*
2. Pri príprave plánu v súlade s článkom 16 Ukrajina zohľadní najmä *príslušné uznesenia Najvyššej rady Ukrajiny a* situáciu v regionálnych, miestnych a mestských oblastiach Ukrajiny so zreteľom na ich osobitné potreby v oblasti obnovy a rekonštrukcie, reforiem, modernizácie a decentralizácie.

3. Príprava a vykonávanie Plánu pre Ukrajinu sa uskutoční po konzultácii s regionálnymi, miestnymi, mestskými a inými orgánmi verejnej moci *vrátane príslušných ministerstiev, občianskej spoločnosti a odbornej obce* v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor. *Ukrajina a Komisia v súlade so zásadou partnerstva EÚ a európskym kódexom správania zabezpečia, aby sa vykonali náležité konzultácie s organizáciami občianskej spoločnosti, aby boli tieto organizácie do procesu náležite zapojené a aby mali včasný prístup k relevantným informáciám, čo im umožní zmysluplne sa zapojiť do navrhovania a vykonávania Plánu pre Ukrajinu.*

Článok 17a

Zapojenie Najvyššej rady Ukrajiny a povinnosť monitorovacích výborov pri vykonávaní a hodnotení Plánu pre Ukrajinu

- 1. Po predložení Plánu pre Ukrajinu ukrajinská vláda pravidelne, komplexne a včas poskytuje Najvyššej rade Ukrajiny a verejnosti zhrnutia všetkých relevantných informácií týkajúcich sa vykonávania Plánu pre Ukrajinu, najmä v súvislosti so zmenami Plánu pre Ukrajinu, ako sa uvádza v článku 20. Ukrajinská vláda podáva správy osobne na plenárnych zasadnutiach Najvyššej rady Ukrajiny každý štvrtý rok.*
- 2. Ukrajinská vláda zriadi monitorovacie výbory, ktoré budú tvoriť rôzne zainteresované strany vrátane mimovládnych organizácií, podporované osobitnou rámcovou dohodou o spolupráci s týmito mimovládnyimi organizáciami v súlade so zásadou partnerstva EÚ a európskym kódexom správania. Monitorovacie výbory sú pravidelne informované o stave vykonávania Plánu pre Ukrajinu a o hodnotení jeho opatrení. Na tento účel sa im poskytnú komplexné, včasné a relevantné informácie a poskytnú sa im primeraný čas na spracovanie týchto informácií. Stanoviská monitorovacích výborov sa zasielajú Komisii, ktorá ich bezodkladne sprístupní Európskemu parlamentu a Európskej rade.*
- 3. Na základe odôvodnenej žiadosti monitorovacích výborov ukrajinská vláda alebo v relevantných prípadoch Komisia požiadajú o audity alebo externé hodnotenia jedného alebo viacerých opatrení Plánu pre Ukrajinu, ktoré sú financované z prostriedkov dostupných podľa článku 6 ods. 1 písm. d).*

Článok 18

Posúdenie Plánu pre Ukrajinu Komisiou

- 1. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi relevantnosť, komplexnosť a vhodnosť Plánu pre Ukrajinu, prípadne zmenu uvedeného plánu, ako je uvedené v článku 20, a v náležitom prípade môže prijať delegovaný akt v súlade s článkom 19. Pri tomto posudzovaní Komisia úzko spolupracuje s Ukrajinou a môže predložiť pripomienky alebo požiadať o dodatočné informácie.*

2. Pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu a určovaní sumy, ktorá sa má prideliť Ukrajine, Komisia zohľadní príslušné dostupné analytické informácie o Ukrajine, odôvodnenie a prvky, ktoré Ukrajina poskytla v zmysle článku 16 ods. 2, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie, najmä informácie uvedené v článku 15 ods. 5.
3. Komisia pri posúdení zohľadní tieto kritériá:
- a) či plán predstavuje **na potrebách založený**, súdržný, komplexný a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3, a to vrátane štrukturálnych reforiem a opatrení na podporu **právneho štátu a** zblížovania s Úniou, **ako aj uplatňovanie podmienok uvedených v článku 15 ods. 2**, aby plán ako celok **viedol k udržateľnému** rastu ukrajinského hospodárstva, **znižil hospodárske a sociálne nerovnosti a zabezpečil viditeľný pokrok Ukrajiny smerom k sociálnym, hospodárskym a environmentálnym normám Únie**;
 - aa) či **Plán pre Ukrajinu prispieva k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev uvedených v stanovisku Komisie k žiadosti Ukrajiny o členstvo v Európskej únii alebo výziev uvedených v iných relevantných dokumentoch oficiálne prijatých Komisiou v súvislosti so žiadosťou Ukrajiny o členstvo v Európskej únii**;
 - ab) či **sú Plán pre Ukrajinu a jeho opatrenia zosúladené so všeobecnými zásadami uvedenými v článku 4, ako aj s požiadavkami uvedenými v článku 15**;
 - b) či plán zodpovedá potrebám obnovy, **revitalizácie**, rekonštrukcie a modernizácie v ukrajinských regiónoch a obciach, **ktoré sú dôsledkom útočnej vojny Ruska proti Ukrajine**, a či sa ním teda zlepšuje ich hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj, podporuje reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie; vhodnosť metodiky a procesov používaných pri výbere a realizácii projektov a vhodnosť mechanizmov, ktorých úlohou je zapojiť orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä **obce a organizácie občianskej spoločnosti**, do rozhodovania o využívaní podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni **a do procesu demokratickej kontroly, najmä včasného a rovnakého prístupu k informáciám a finančným prostriedkom pre príslušné orgány na regionálnej úrovni**; vhodnosť metodiky použitej na sledovanie súvisiacich výdavkov na projekty rekonštrukcie, ktoré vyberajú a vykonávajú takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, a to, či takéto projekty predstavujú primerane významnú časť podpory;
 - ba) či **sa očakáva, že opatrenia uvedené v Pláne pre Ukrajinu prispedia k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, environmentálnej ochrane, zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo riešeniu výziev, ktoré takéto transformácia prináša, a či sa tieto opatrenia snažia zodpovedať sume, ktorá predstavuje minimálne 20 % celkových finančných prostriedkov pridelených na plán, vypočítanej na základe metodiky sledovania opatrení v oblasti klímy, ktorá je uvedená v prílohe k tomuto nariadeniu**;
 - bb) či **sú opatrenia zahrnuté v Pláne pre Ukrajinu pokiaľ možno v súlade so**

zásadami „výrazne nenarušiť“ a „nikoho neopomenúť“ a či žiadne opatrenie zahrnuté v pláne nie je nezlučiteľné s ukrajinským národným energetickým a klimatickým plánom, ak je k dispozícii, s národne určeným príspevkom Ukrajiny podľa Parížskej dohody alebo či nepodporuje investície do fosílnych palív;

- bc) či sa očakáva, že Plán pre Ukrajinu bude podporovať rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat, a či sa Plán pre Ukrajinu usiluje o ochranu a presadzovanie práv žien a dievčat v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi;*
- c) či sa očakáva, že sa opatreniami navrhnutými Ukrajinou zabezpečí účinné monitorovanie, podávanie správ a vykonávanie Plánu pre Ukrajinu a jeho prípadných aktualizácií, najmä komplexné a včasné zapojenie Najvyššej rady Ukrajiny a monitorovacích výborov uvedených v článku 17a, vrátane plánovaného harmonogramu, merateľných kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov a súvisiacich ukazovateľov, a či sa nimi zabezpečí ochrana finančných záujmov Únie;*
- d) či sa očakáva, že sa opatreniami navrhnutými Ukrajinou bude účinne predchádzať nezrovnalostiam, podvodom, korupčným oligarchickým štruktúram a konfliktom záujmov, ako aj účinne vyšetrovať a stíhať trestné činy, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja, a že sa nimi zabezpečí ich odhalenie a náprava, a či sa opatreniami zabezpečí, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov.*
- da) či Plán pre Ukrajinu účinne odráža vstupy z procesu konzultácií s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane Najvyššej rady Ukrajiny, miestnych a regionálnych zastupiteľských orgánov a úradov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa uskutočnili v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom;*

4. Pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu, ktorý Ukrajina predloží, môžu Komisii pomáhať experti.

Článok 19

Delegovaný akt o dopĺňujúcich ustanoveniach

1. V prípade kladného posúdenia Plánu pre Ukrajinu predloženého Ukrajinou alebo prípadne jeho zmeny predloženej v súlade s článkom 20 ods. 1 alebo 2 je Komisia splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 38 s cieľom doplniť toto nariadenie o ustanovenia, ktorými sa stanovujú záležitosti uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto článku.
2. V delegovanom akte sa pre časť, ktorá sa má financovať z nástroja, stanovujú reformy a investície, ktoré má Ukrajina realizovať, ako aj podmienky vyplývajúce z plánu, ako je opísané v článku 15 ods. 2, vrátane orientačného harmonogramu, mília a cieľov potrebných na vyplácanie súm podľa článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods.

2 a príslušných príspevkov podľa odseku 4 uvedeného článku.

3. V *delegovanom akte* uvedenom v odseku 2 sa takisto stanoví:

- a) orientačná nenávratná finančná podpora a orientačná výška úverovej podpory, ktorá sa má vyplatiť v splátkach, v štruktúre podľa článku 15, a to po tom, ako Ukrajina do uspokojivej miery splní príslušné kvalitatívne a kvantitatívne kroky stanovené v súvislosti s vykonávaním Plánu pre Ukrajinu;
- b) nenávratná finančná podpora a výška úverovej podpory, ktorá sa má vyplatiť vo forme predbežného financovania v súlade s článkom 23, **a jej účel**;
- c) lehota, ktorá by mala trvať najdlhšie do 31. decembra 2027, v rámci ktorej sa musia dokončiť záverečné kvalitatívne a kvantitatívne kroky týkajúce sa investičných projektov aj reforiem;
- d) podrobnosti a harmonogram monitorovania a vykonávania Plánu pre Ukrajinu, **najmä zapojenie Najvyššej rady Ukrajiny a monitorovacích výborov uvedených v článku 17a, a v náležitých prípadoch** aj opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 33;
- e) ukazovatele na posúdenie pokroku pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3;
- f) opatrenia na zabezpečenie toho, aby Komisia mala plný prístup k podkladovým relevantným údajom.

3a. Ak Komisia Plán pre Ukrajinu posúdi negatívne, do dvoch mesiacov od predloženia návrhu Ukrajinou oznámi riadne odôvodnené posúdenie. V nadväznosti na pozvanie od Európskeho parlamentu Komisia predstúpi pred príslušné výbory, aby predložila vysvetlenia k negatívnemu posúdeniu Plánu pre Ukrajinu. Komisia súčasne a za rovnakých podmienok zašle relevantné a podstatné informácie Európskemu parlamentu a Rade najmenej päť pracovných dní pred zasadnutím.

Článok 20

Zmeny Plánu pre Ukrajinu

1. **Ukrajinská vláda** môže *po porade s Najvyššou radou Ukrajiny a monitorovacími výbormi uvedenými v článku 17a* navrhnúť zmeny Plánu pre Ukrajinu. V takom prípade môže Ukrajina predložiť Komisii odôvodnenú žiadosť o predloženie návrhu na zmenu celého *delegovaného aktu* uvedeného v článku 19 ods. 1 alebo jeho časti.
2. Komisia môže *po informovaní Európskeho parlamentu a Rady* a po dohode s Ukrajinou predložiť návrh na zmenu *delegovaného aktu* uvedeného v článku 19 ods. 1, konkrétne s cieľom zohľadniť zmenu dostupných súm, a to najmä z dôvodu dodatočných príspevkov od členských štátov alebo z iných zdrojov uvedených v článku 6 ods. 4.

3. Ak sa Komisia domnieva, že príčiny predložené Ukrajinou odôvodňujú zmenu Plánu pre Ukrajinu, Komisia posúdi zmenený Plán pre Ukrajinu v súlade s článkom 18 a predloží návrh na zmenu *delegovaného aktu* uvedeného v článku 19 ods. 1.

Článok 20a

Sociálna, hospodárska a environmentálna hodnotiaci tabuľka Ukrajiny

1. *Komisia vytvorí hodnotiacu tabuľku Plánu pre Ukrajinu (ďalej len „hodnotiaci tabuľka“), ktorá bude zobrazovať pokrok pri vykonávaní Plánu pre Ukrajinu v každom z cieľov uvedených v článku 3, sociálnu, hospodársku a environmentálnu situáciu na Ukrajine a pokrok pri približovaní sa k normám Únie.*
2. *Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 38 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením podrobných prvkov hodnotiacej tabuľky v záujme zobrazenia pokroku vo vykonávaní Plánu pre Ukrajinu uvedeného v odseku 1, sociálnej, hospodárskej a environmentálnej situácie na Ukrajine a pokroku v približovaní sa k normám Únie.*
3. *Hodnotiaci tabuľka začne fungovať do júla 2024 a Komisia ju aktualizuje dvakrát za rok. Hodnotiaci tabuľka sa zverejní online.*

Článok 21

Dohoda o úvere, operácie prijímania a poskytovania úverov

1. Na financovanie podpory vo forme úverov v rámci nástroja je Komisia v mene Únie splnomocnená vypožičať si potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií v súlade s článkom 220a nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Po prijatí *delegovaného aktu* uvedeného v článku 19 ods. 1 uzavrie Komisia s Ukrajinou dohodu o úvere vo výške uvedenej v článku 6 ods. 2. V dohode o úvere sa stanoví obdobie dostupnosti a podrobné podmienky podpory vo forme úverov v rámci nástroja, a to aj vo vzťahu k systémom vnútornej kontroly uvedeným v článku 9 ods. 4 písm. a) a c). Úvery majú maximálnu splatnosť 35 rokov. Okrem prvkov stanovených v článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 obsahuje dohoda o úvere výšku predbežného financovania a pravidlá zúčtovania predbežného financovania. *Komisia zašle súčasne Európskemu parlamentu a Rade tieto informácie:*
 - a) *výšku úveru v EUR;*
 - b) *priemernú splatnosť;*
 - c) *vzorec na stanovenie ceny a obdobie dostupnosti úveru;*
 - d) *maximálny počet splátok a jasný a presný harmonogram splácania.*
3. Odchylné od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 sa finančná pomoc poskytovaná Ukrajine vo forme úverov v rámci nástroja nepodporuje zárukou pre vonkajšiu činnosť.
4. Na úvery podľa tohto nariadenia sa netvorí žiadne rezervy a odchylné od článku 211 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa nestanovuje žiadna miera

tvorby rezerv ako percentuálny podiel zo sumy uvedenej v článku 6 ods. 2 tohto nariadenia.

4a *Dohoda o úvere sa súčasne zašle Európskemu parlamentu a Rade, ako aj Najvyššej rade Ukrajiny.*

Článok 22

Subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky

1. Odchylné od článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 **a v závislosti od dostupnosti zdrojov sa z nástroja môžu** hradiť náklady na financovanie, náklady na riadenie likvidity a náklady na služby týkajúce sa administratívnych režijných nákladov súvisiacich s prijímaním a poskytovaním úverov a pôžičiek (ďalej len „subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky“) s výnimkou nákladov súvisiacich s predčasným splatením úveru. V období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027 sa na subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky vzťahuje kapitola V. **Z nástroja sa môžu hradiť aj náklady na bonifikácie úrokovej sadzby, ktoré už boli poskytnuté nariadením (EÚ) 2022/2463, rozhodnutím (EÚ) 2022/1628, rozhodnutím (EÚ) 2022/1201 a rozhodnutím (EÚ) 2022/313 na obdobie 2024 až 2027.**
2. Ukrajina môže o subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ako sa uvádza v odseku 1, požiadať každý rok. Komisia môže poskytnúť subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky v sume, ktorá nepresahuje limity rozpočtových prostriedkov vyčlenených v ročnom rozpočte.

Článok 23

Predbežné financovanie

1. Ukrajina môže spolu s predložením Plánu pre Ukrajinu požiadať o platbu predbežného financovania až do výšky 7 % nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktoré sa majú poskytnúť podľa kapitoly III.
2. Pokiaľ ide o nenávratnú finančnú podporu, Komisia môže vykonať platbu predbežného financovania po prijatí plánu v zmysle článku 19 a po nadobudnutí platnosti dohody o financovaní v zmysle článku 10, a to v závislosti od dostupných finančných prostriedkov a splnenia základnej podmienky uvedenej v článku 5.
3. Pokiaľ ide o úverovú podporu, Komisia môže vykonať platbu predbežného financovania po schválení plánu v zmysle článku 19 a po nadobudnutí platnosti dohody o úvere v zmysle článku 21. Platby sa uskutočňujú na základe dostupných finančných prostriedkov na kapitálových trhoch v zmysle článku 21 ods. 1 a na základe splnenia základnej podmienky stanovenej v článku 5.
4. Komisia rozhodne o harmonograme vyplácania predbežného financovania, ktoré sa môže vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach.

Článok 24

Výnimočné preklenovacie financovanie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 23, ak sa rámcová dohoda uvedená v článku 9 nepodpíše alebo ak sa Plán pre Ukrajinu uvedený v kapitole III neprijme do 31. decembra 2023, Komisia môže rozhodnúť o poskytnutí obmedzenej, výnimočnej podpory Ukrajine na obdobie až troch mesiacov buď od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, alebo od 1. januára 2024, podľa toho, čo nastane neskôr, za predpokladu, že sa dosiahol uspokojivý pokrok pri príprave Plánu pre Ukrajinu, a to s cieľom podporiť makrofinančnú stabilitu krajiny a za podmienok, ktoré sa dohodnú v memorande o porozumení medzi Komisiou a Ukrajinou, za predpokladu dodržania základnej podmienky uvedenej v článku 5 a súladu s článkom 6 a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov.
2. Výška tejto podpory nesmie presiahnuť 1 500 000 000 EUR mesačne. Komisia uzavrie s Ukrajinou dohodu o financovaní alebo o úvere, ktorá musí byť v súlade s článkami 10 a 21.

Článok 25

Pravidlá týkajúce sa vyplatenia, zadržania a zníženia nenávratnej finančnej podpory a úverov

1. Platby nenávratnej finančnej podpory a úveru Ukrajine podľa tohto článku sa vyplácajú v súlade s **ročným rozpočtovým postupom** a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov. Platby sa vyplácajú v splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach.
2. Ukrajina každý štvrt'rok **môže predložiť** riadne odôvodnenú žiadosť o vyplatenie nenávratnej finančnej podpory a úveru a Komisia vyplatí príslušnú nenávratnú finančnú podporu a úver na základe posúdenia uvedeného v odseku 3. **Táto žiadosť sa postúpi príslušnému výboru Európskeho parlamentu, ako aj príslušnému zloženiu Rady.**
3. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi, či Ukrajina dosiahla uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov stanovených **v delegovanom akte** uvedenom v článku 19 ods. 1. Uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov predpokladá, že Ukrajina nezrušila opatrenia týkajúce sa krokov, v prípade ktorých dosiahla uspokojivé splnenie. Komisii môžu pomáhať experti.
4. Ak Komisia posúdi uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov kladne, bez zbytočného odkladu prijme rozhodnutie, ktorým povolí vyplatenie časti nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktorá zodpovedá týmto krokom. **Posúdenie Komisie sa súčasne zašle Európskemu parlamentu a Rade.**
5. Ak Komisia posúdi splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov na základe orientačného harmonogramu negatívne, platba nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktorá zodpovedá týmto krokom, sa zadrží. Zadržaná platba sa vyplatí až

vtedy, keď Ukrajina v rámci následnej žiadosti o platbu riadne zdôvodní, že prijala potrebné opatrenia na zabezpečenie uspokojivého splnenia kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov. **Komisia ako usmernenie uverejní metodiku riešenia čiastočného plnenia krokov. Posúdenie Komisie sa súčasne zašle Európskemu parlamentu a Rade.**

6. Ak Komisia príde k záveru, že Ukrajina neprijala potrebné opatrenia v lehote dvanástich mesiacov od pôvodného negatívneho posúdenia uvedeného v odseku 5, Komisia zníži sumu nenávratnej finančnej podpory a úveru úmerne k časti zodpovedajúcej príslušným kvalitatívnym a kvantitatívnym krokom. Ukrajina môže do dvoch mesiacov od oznámenia záverov Komisie predložiť svoje pripomienky.
7. Komisia môže znížiť výšku nenávratnej finančnej podpory, a to aj kompenzáciou v súlade s článkom 102 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, alebo úveru, ktoré sa majú vyplatiť Ukrajine, ako sa uvádza v odseku 4, v prípade zistených prípadov nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie a ktoré Ukrajina nenapravila, alebo závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z takýchto dohôd alebo v prípade vážnych obáv v tejto súvislosti, a to aj na základe správ Rady audítorov uvedenej v článku 34 alebo informácií poskytnutých úradom OLAF. **Informácie o takýchto rozhodnutiach sa predložia Európskemu parlamentu a Rade.**
8. Odchyľne od článku 116 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 lehota na platbu uvedená v článku 116 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 začína plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia o povolení vyplatenia prostriedkov Ukrajine podľa odseku 4 tohto článku.
9. Na platby vykonané podľa tohto článku a článku 23 tohto nariadenia sa neuplatňuje článok 116 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Článok 26

Transparentnosť, pokiaľ ide o osoby a **konečných príjemcov**, ktorí dostávajú finančné prostriedky na realizáciu plánu

1. Ukrajina zverejňuje **aktualizované** údaje o osobách, subjektoch a **konečných príjemcoch**, ktorí dostávajú finančné prostriedky presahujúce sumu **100 000 EUR kumulatívne v priebehu štyroch rokov** na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu, na ktorý sa odkazuje v tejto kapitole. **Uplatňujú sa príslušné pravidlá stanovené v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046.**
2. V prípade osôb, subjektov a **konečných príjemcov** uvedených v odseku 1 sa s náležitým zreteľom na dodržiavanie požiadaviek na zachovávanie dôvernosti a na bezpečnosť, najmä ochrany osobných údajov, uverejnia tieto informácie **v strojovo čitateľnom formáte na webovej stránke, podľa celkových prijatých finančných prostriedkov:**
 - a) v prípade právnickej osoby celý úradný názov príjemcu a identifikačné číslo pre DPH alebo daňové identifikačné číslo, ak je k dispozícii, alebo iný jedinečný identifikátor zavedený na vnútroštátnej úrovni **a skutočného vlastníka príjemcu, ktorého povinne zverejňuje príjemca;**

- b) v prípade fyzickej osoby meno a priezvisko príjemcu **a bydlisko**;
- c) suma, ktorú príjemca dostal, ako aj reformy a investície v rámci Plánu pre Ukrajinu, na ktorých realizáciu táto suma prispieva.
3. **Vo výnimočných prípadoch, ktoré ukrajinská vláda riadne odôvodní, sa informácie uvedené v odseku 2 nesmú zverejniť**, ak ich zverejnenie predstavuje riziko **neprimeraného** ohrozenia práv a slobôd dotknutých osôb alebo subjektov. **Takéto informácie sa postúpia Európskej komisii a Rade audítorov, ktoré môžu zrušiť rozhodnutie o nezverejnení takýchto informácií.**
4. Ukrajina aspoň raz ročne elektronicky **v strojovo čitateľnom formáte** zašle Komisii údaje o osobách a subjektoch uvedených v odseku 1, **v strojovo čitateľnom formáte**, ktorý sa vymedzí v rámcovej dohode uvedenej v článku 9 ods. 4 písm. i).

Komisia v úzkej spolupráci s ukrajinskými orgánmi pripraví register spoločností pod oligarchickým vplyvom, ktoré môžu potenciálne brániť voľnej a spravodlivej hospodárskej súťaži na trhu. Subjekty uvedené v tomto registri nie sú oprávnené získať finančné prostriedky v rámci nástroja, s výhradou potrebných ustanovení o právnych zárukách. Tento register sa vypracuje do ... [šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a každý štvrtý rok sa aktualizuje.

KAPITOLA IV

Pilier II: Investičný rámec pre Ukrajinu

Článok 27

Rozsah pôsobnosti a štruktúra

1. V rámci investičného rámca pre Ukrajinu Komisia poskytne Ukrajine podporu Únie vo forme rozpočtovej záruky, finančných nástrojov alebo operácií kombinovaného financovania.
2. Komisiu pri vykonávaní investičného rámca pre Ukrajinu podporuje výkonná rada. Rokovací poriadok výkonnej rady navrhuje Komisia.
3. Výkonná rada investičného rámca pre Ukrajinu sa skladá zo zástupcov Komisie, každého členského štátu, **Európskeho parlamentu** a zástupcov **ukrajinskej vlády a Najvyššej rady Ukrajiny**. Protistrany vykonávajúce Záruku pre Ukrajinu a finančné nástroje podporované investičným rámcom pre Ukrajinu môžu získať štatút pozorovateľa. Výkonnej rade predsedá Komisia.
4. Výkonná rada poskytuje Komisii poradenstvo pri výbere spôsobov podpory, návrhu finančných produktov, ktoré sa majú zaviesť, a pri neoprávnených sektoroch. Formuluje stanoviská k využívaniu podpory Únie prostredníctvom Záruky pre Ukrajinu, finančných nástrojov a operácií kombinovaného financovania.

5. Komisia zabezpečuje, aby bola podpora Únie poskytovaná na základe investičného rámca pre Ukrajinu v súlade s Plánom pre Ukrajinu a prispievala k jeho vykonávaniu a aby dopĺňala podporu Únie pre Ukrajinu dohodnutú v rámci iných programov a nástrojov Únie, **s prihliadnutím na presadzovanie sociálnej zodpovednosti podnikov a zodpovedného obchodného správania, čo zahŕňa najmä dodržiavanie medzinárodne dohodnutých usmernení, zásad a dohovorov týkajúcich sa investícií.**
- 5a. Najmenej 35 % záruk poskytnutých v rámci piliera II sa použije na poskytovanie podpory mikropodnikom, malým a stredným podnikom vymedzeným v článku 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES vrátane startupov, a to aj prostredníctvom finančných nástrojov, ktorých cieľom je znížiť riziko spojené s úverovými operáciami miestnych ukrajinských bánk.**
- 5b. Na účely piliera II Komisia s podporou výkonnej rady vypracuje metodiku a postupy ročného vykazovania investičnej podpory, ktoré obsahujú aspoň tieto prvky:**
- a) pridelenie grantov a pôžičiek, rozdelených podľa:**
 - i) veľkosti konečného príjemcu;**
 - ii) regiónu sídla konečného príjemcu;**
 - iii) sektora;**
 - b) využívanie finančných nástrojov na podporu MSP;**
 - c) percento investičnej podpory s vysokou pravdepodobnosťou znehodnotenia;**
 - d) kvalitatívnu analýzu hlavných úspechov a výziev piliera II.**

7. Podpora na základe investičného rámca pre Ukrajinu slúži najmä na vykonávanie Plánu pre Ukrajinu uvedeného v kapitole III a zároveň dopĺňa zdroje financovania stanovené v tomto nariadení.
8. Komisia **každoročne** podáva správu o poskytovaní podpory na základe investičného rámca pre Ukrajinu v súlade s článkom 41 ods. 4 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Na tento účel každá protistrana Záruky pre Ukrajinu a každý poverený subjekt, ktorý implementuje finančné nástroje, každoročne poskytujú informácie potrebné nato, aby Komisia mohla plniť svoje oznamovacie povinnosti.

Článok 28

Dodatočné príspevky na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje

1. Členské štáty, tretie krajiny a tretie strany môžu prispievať na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje zriadené v rámci investičného rámca pre Ukrajinu. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu sa poskytujú v súlade s článkom 218 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

2. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu zvyšujú sumu Záruky pre Ukrajinu bez toho, aby viedli k dodatočným podmieneným záväzkom Únie.
3. V prípade všetkých príspevkov uvedených v odseku 1 sa medzi Komisiou v mene Únie a prispievateľom uzavrie dohoda o príspevku. Dohoda obsahuje najmä ustanovenia týkajúce sa platobných podmienok. **Komisia o schválených príspevkoch súčasne a bezodkladne informuje Európsky parlament a Radu.**

Článok 29

Vykonávanie Záruky pre Ukrajinu a finančných nástrojov

1. Záruka pre Ukrajinu a finančné nástroje podporované na základe investičného rámca pre Ukrajinu sa vykonávajú v nepriamom riadení podľa článku 62 ods. 1 prvého pododseku písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Oprávnené protistrany na účely Záruky pre Ukrajinu a oprávnené poverené subjekty na účely finančných nástrojov sú subjekty uvedené v článku 208 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 vrátane subjektov z tretích krajín, ktoré prispievajú na Záruku pre Ukrajinu v súlade s článkom 28 tohto nariadenia. Okrem toho odchylné od článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa za oprávnené na účely Záruky pre Ukrajinu považujú subjekty, ktoré sa riadia súkromným právom členského štátu alebo tretej krajiny, ktoré prispeli na Záruku pre Ukrajinu v súlade s článkom 28 tohto nariadenia a ktoré poskytujú primerané záruky svojej finančnej a prevádzkovej spôsobilosti. **Uprednostnia sa tie orgány, ktoré zverejňujú informácie týkajúce sa environmentálnych, sociálnych a daňových kritérií a kritérií správy a riadenia spoločností. Na tento účel Komisia vytvorí webový portál s primeranými a používateľsky ústretovými usmerneniami k zverejňovaniu, ktoré budú obsahovať príklady takéhoto zverejňovania.**
3. Komisia zabezpečuje účinné, efektívne, **na potrebách založené** a spravodlivé použitie dostupných zdrojov oprávnenými protistranami alebo prípadne oprávnenými poverenými subjektmi na základe inkluzívneho prístupu, pričom podporuje ich vzájomnú spoluprácu a náležite zohľadňuje ich kapacity, pridanú hodnotu, skúsenosti a schopnosti znášať riziko.
- 3a. Komisia vyžaduje, aby všetky oprávnené protistrany a oprávnené poverené subjekty s maximálnou starostlivosťou predchádzali akýmkoľvek korupčným praktikám, zvýhodňovaniu alebo neprímeranej regionálnej alebo sektorovej koncentrácii pri prideliovaní alebo využívaní zdrojov, nahlasovali ich a bojovali proti nim, a v náležitých prípadoch vyžaduje špecializované podávanie správ o týchto aspektoch a ich audit.**
4. Komisia zabezpečuje spravodlivé zaobchádzanie so všetkými oprávnenými protistranami a všetkými oprávnenými poverenými subjektmi a zaisťuje, aby sa počas celého obdobia vykonávania investičného rámca pre Ukrajinu predchádzalo konfliktom záujmov. S cieľom zabezpečiť komplementárnosť môže Komisia požiadať oprávnené protistrany na účely Záruky pre Ukrajinu alebo oprávnené poverené subjekty na účely finančných nástrojov o akékoľvek relevantné informácie o ich operáciách, ktoré nie sú podporované EÚ.

Článok 30
Záruka pre Ukrajinu

1. Na zaručenie operácií podporujúcich cieľ nástroja sa stanovuje Záruka pre Ukrajinu vo výške 8 914 000 000 EUR v bežných cenách. Záruka pre Ukrajinu je nezávislá a autonómna od záruky pre vonkajšiu činnosť zriadenej nariadením (EÚ) 2021/947 a poskytuje sa ako neodvolateľná, bezpodmienečná záruka na požiadanie v súlade s článkom 219 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

1a. Zárukou pre Ukrajinu sa podporujú operácie financovania a investičné operácie, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v článku 209 ods. 2 písm. a) až e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

2. Záruka pre Ukrajinu sa použije na krytie rizík v prípade týchto typov operácií v súlade s ustanoveniami článku 27:

- a) úvery vrátane úverov v miestnej mene;
- b) záruky;
- c) protizáruky;
- d) nástroje kapitálového trhu;
- e) akákoľvek iná forma financovania alebo zvýšenia kreditnej kvality, poistenie a kapitálová alebo kvázi kapitálová účasť.

3. Komisia v mene Únie uzavrie s oprávnenými protistranami dohody o Záruke pre Ukrajinu do 31. decembra 2027. Záruka pre Ukrajinu sa môže poskytovať postupne.

Komisia poskytne informácie o podpise každej dohody o Záruke pre Ukrajinu v správach uvedených v článku 27 ods. 8. **Európskemu parlamentu a Rade sa súčasne oznámi podpísanie všetkých dohôd uzavretých v rámci Záruky pre Ukrajinu. Všetky dohody o Záruke pre Ukrajinu sa súčasne predložia Európskemu parlamentu a Rade, pričom sa zohľadní ochrana dôverných a citlivých obchodných informácií.**

4. Dohody o Záruke pre Ukrajinu obsahujú najmä:

- a) podrobné pravidlá týkajúce sa krytia, odhadovaných ročných investícií, požiadaviek, oprávnenosti a postupov;
- b) podrobné pravidlá poskytovania Záruky pre Ukrajinu vrátane spôsobov jej krytia a jej vymedzeného krytia portfólií a projektov v rámci konkrétnych druhov nástrojov, ako aj analýzy rizika projektov a portfólií projektov, a to aj na odvetvovej, regionálnej a národnej úrovni;
- c) odkaz na cieľ a účel nástroja, posúdenie potrieb a uvedenie očakávaných výsledkov;
- d) odmenu za Záruku pre Ukrajinu, ktorá sa stanoví za zvýhodnených podmienok

odrážajúcich osobitnú situáciu vojnou zničenej Ukrajiny, pričom sa zohľadnia príslušné rizikové profily investičných programov s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky;

- e) požiadavky na využívanie Záruky pre Ukrajinu vrátane platobných podmienok, ako sú osobitné časové lehoty, úroky, ktoré sa majú platiť z dlžných súm, výdavky a náklady na vymáhanie a prípadne potrebné mechanizmy týkajúce sa likvidity;
- f) postupy týkajúce sa pohľadávok, okrem iného vrátane spúšťacích udalostí a čakacích lehôt, a postupy týkajúce sa vymáhania pohľadávok;
- g) povinnosti týkajúce sa monitorovania, podávania správ, transparentnosti a hodnotenia;
- h) jasné a prístupné postupy podávania sťažností tretími stranami, ktoré by mohli byť dotknuté vykonávaním projektov podporovaných Zárukou pre Ukrajinu.

5. Komisia môže použiť až 30 % sumy uvedenej v odseku 1 tohto článku na zvýšenie súm záruk poskytovaných prostredníctvom dohôd o záruke pre vonkajšiu činnosť uzatvorených podľa článku 38 nariadenia (EÚ) 2021/947, a to za týchto podmienok:

- a) na účely tohto odseku sa Záruka pre Ukrajinu vykonáva prostredníctvom zmeny alebo dodatku k dohodám uzavretým podľa článku 38 nariadenia (EÚ) 2021/947 s oprávnenými protistranami vybranými podľa článku 35 nariadenia (EÚ) 2021/947, ktorými sa zvyšuje výška záruky podľa týchto dohôd, ktoré sa majú podpísať do štyroch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia;
- b) oprávnené protistrany použijú Záruku pre Ukrajinu podľa tohto odseku výlučne na podporu vykonávania operácií na Ukrajine, pričom na krytie Zárukou pre Ukrajinu podľa tohto odseku sú oprávnené len výzvy na plnenie zo záruky z operácií na Ukrajine;
- c) odchylné od článku 36 ods. 1 druhého pododseku nariadenia (EÚ) 2021/947 predstavujú operácie kryté Zárukou pre Ukrajinu podľa tohto odseku samostatné portfólio Záruky pre Ukrajinu a nezohľadňujú sa na účely výpočtu 65 % krytia uvedeného v článku 36 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/947;
- d) rozdelením rizika v samostatnom portfóliu Záruky pre Ukrajinu sa zabezpečí zosúladenie záujmov medzi Komisiou a oprávnenou protistranou v súlade s článkom 209 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a protistrana prispeje vlastnými zdrojmi do tohto portfólia v súlade s článkom 219 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046;
- e) protistrany zavedú samostatné účtovníctvo a podávanie správ o vykonávaní Záruky pre Ukrajinu podľa tohto odseku;
- f) na tvorbu rezerv Záruky pre Ukrajinu podľa tohto odseku sa vzťahuje článok 31. Tvorba rezerv sa používa výlučne na krytie strát v rámci Záruky pre

Ukrajinu. Tvorba rezerv stanovená podľa článku 31 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/947 sa nepoužije na krytie operácií v rámci Záruky pre Ukrajinu.

6. Oprávnená protistrana schváli operácie financovania a investičné operácie v súlade s vlastnými pravidlami a postupmi a v súlade s dohodou o Záruke pre Ukrajinu.
7. Maximálna lehota povolená oprávneným protistranám na podpísanie zmlúv s finančnými sprostredkovateľmi alebo konečnými príjemcami je tri roky po uzavretí príslušnej dohody o Záruke pre Ukrajinu s možnými predĺženiami v prípade poskytnutia dodatočnej sumy záruky a zmeny dohody o záruke.
8. Záruka pre Ukrajinu môže zahŕňať:
 - a) v prípade dlhových nástrojov istinu a všetky úroky a sumy splatné vybranej oprávnenej protistrane, ktoré však táto protistrana v súlade s podmienkami operácií financovania po tom, ako došlo k zlyhaniu, nedostala;
 - b) v prípade kapitálových investícií investované sumy a s nimi spojené náklady na financovanie;
 - c) v prípade iných operácií financovania a investičných operácií uvedených v odseku 2 použité sumy a s nimi spojené náklady na financovanie;
 - d) všetky príslušné výdavky a náklady na vymáhanie súvisiace s prípadom zlyhania, pokiaľ nie sú odpočítané od vymožených finančných prostriedkov.
9. Na účely účtovníctva Komisie a jej podávania správ o rizikách krytých Zárukou pre Ukrajinu a v súlade s článkom 209 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 oprávnené protistrany, s ktorými bola uzavretá dohoda o Záruke pre Ukrajinu, predkladajú Komisii a Dvoru audítorov každý rok finančné správy o operáciách financovania a investičných operáciách, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, overené nezávislým externým audítorom a obsahujúce okrem iného informácie o:
 - a) posúdení rizík operácií financovania a investičných operácií oprávnených protistrán vrátane informácií o záväzkoch Únie oceňovaných v súlade s účtovnými pravidlami uvedenými v článku 80 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a s medzinárodnými účtovnými štandardmi pre verejný sektor;
 - b) nesplatenom finančnom záväzku Únie vyplývajúcom zo Záruky pre Ukrajinu poskytnutej oprávneným protistranám a na ich operácie financovania a investičné operácie, členené podľa jednotlivých operácií.
- 9a. *Oprávnené protistrany poskytnú Komisii na požiadanie aj všetky dodatočné informácie potrebné na splnenie povinností Komisie podľa tohto nariadenia spolu s informáciami o dodržiavaní ľudských práv a sociálnych, pracovných a environmentálnych noriem.***
10. Podmienka stanovená v článku 219 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 týkajúca sa príspevkov v podobe vlastných zdrojov sa vzťahuje na každú oprávnenú protistranu, ktorej sa poskytla rozpočtová záruka na základe investičného rámca pre

Ukrajinu na portfóliovom základe.

11. Na Záruku pre Ukrajinu sa uplatňuje rámec Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus+ pre riadenie rizík uvedený v článku 33 ods. 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2021/947. Celkový rizikový profil operácií, na ktoré sa vzťahuje Záruka pre Ukrajinu, sa môže líšiť od celkového rizikového profilu záruky pre vonkajšiu činnosť. Komisia zabezpečuje, aby riziko spojené so zaručenými operáciami nepresiahlo schopnosť rozpočtu Únie znášať tieto riziká, ako sa stanovuje na základe dostupných rozpočtových zdrojov a miery tvorby rezerv uvedenej v článku 31 ods. 1 tohto nariadenia.

Článok 31 Tvorba rezerv

1. Miera tvorby rezerv Záruky pre Ukrajinu je spočiatku 70 %, **pričom sa má zabezpečiť z osobitného riadka rozpočtu Únie.**

Odchylné od článku 211 ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa rezerva tvorí do 31. decembra 2027 a rovná sa výške rezervy zodpovedajúcej poskytnutej Záruke pre Ukrajinu a môže sa tvoriť postupne, aby odrážala pokrok pri výbere a vykonávaní finančných a investičných operácií podporujúcich cieľ nástroja.

2. Miera tvorby rezerv sa **po nadobudnutí** účinnosti tohto nariadenia prehodnocuje aspoň raz ročne.
3. Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 38 s cieľom zmeniť mieru tvorby rezerv pri uplatnení kritérií stanovených v článku 211 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a prípadne zvýšiť alebo znížiť maximálnu výšku záruky uvedenú v článku 30 ods. 1 tohto nariadenia. Komisia môže zvýšiť maximálnu výšku záruky len vtedy, ak sa zníži miera tvorby rezerv. Bez toho, aby bol dotknutý článok 30 ods. 3, môže Komisia stanoviť, že zvýšená suma záruky bude k dispozícii na podpis dohôd o záruke postupne počas troch rokov.
4. Odchylné od článku 213 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa efektívna miera tvorby rezerv neuplatňuje na tvorbu rezerv vyčlenenú v rámci spoločného rezervného fondu v súvislosti so Zárukou pre Ukrajinu.

Článok 31a *Mechanizmus vybavovania sťažností a nápravy*

So zreteľom na prípadné sťažnosti tretích strán vrátane komunit a jednotlivcov dotknutých projektmi podporovanými Zárukou pre Ukrajinu Komisia a delegácia Európskej únie na Ukrajine zverejnia na svojich webových sídlach priame odkazy na mechanizmy vybavovania sťažností príslušných protistrán, ktoré uzavreli dohody o záruke s Komisiou. Komisia takisto zabezpečí možnosť priamo prijímať námietky súvisiace s tým, ako oprávnené protistrany vybavujú sťažnosti. Komisia informácie získané na základe akýchkoľvek sťažností zohľadní so zreteľom na budúcu spoluprácu s týmito protistranami.

Článok 31b

Komisia na svojom webovom portáli zverejní informácie o operáciách financovania a investičných operáciách a základné prvky dohôd o Záruke pre Ukrajinu vrátane informácií o právnej identite oprávnených protistrán, očakávaných prínosoch v oblasti rozvoja a postupoch podávania sťažností, pričom zohľadní ochranu dôverných a citlivých obchodných informácií.

Článok 31c

V súlade so svojimi politikami transparentnosti a s pravidlami Únie týkajúcimi sa ochrany údajov a prístupu k dokumentom a informáciám oprávnené protistrany na svojich webových sídlach proaktívne a systematicky zverejňujú informácie o všetkých operáciách financovania a investičných operáciách krytých Zárukou pre Ukrajinu, najmä informácie týkajúce sa spôsobu, akým uvedené operácie prispievajú k dosiahnutiu cieľov a požiadaviek tohto nariadenia. Ak je to možné, tieto informácie sú rozčlenené na úrovni projektov. Takéto informácie zohľadňujú ochranu dôverných a citlivých obchodných informácií. Oprávnené protistrany pri všetkých informáciách, ktoré v súlade s týmto nariadením uverejňujú o operáciách financovania a investičných operáciách krytých Zárukou pre Ukrajinu, zároveň uvádzajú podporu Únie.

KAPITOLA V

Pilier III: Prístupová pomoc a podporné opatrenia Únie

Článok 32

Prístupová pomoc a podporné opatrenia EÚ

1. Pomoc podľa tejto kapitoly podporuje Ukrajinu pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3. Cieľom pomoci poskytovanej podľa tejto kapitoly je najmä podpora postupného zosúladovania právnych predpisov Ukrajiny s *acquis* Únie v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru a prosperite. Táto podpora zahŕňa posilňovanie právneho štátu, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, posilňovanie účinnosti verejnej správy **a inštitucionálnych kapacít, decentralizáciu** a podporu transparentnosti, štrukturálnych reforiem, odvetvových politik a dobrej správy vecí verejných na všetkých úrovniach. Táto podpora by mala takisto prispievať k realizácii plánu.
2. Pomoc v rámci tejto kapitoly sa poskytuje aj na zabezpečenie posilnenia kapacít zainteresovaných strán vrátane sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a miestnych **a regionálnych** orgánov, **a to aj prostredníctvom vzájomných partnerstiev a mestských partnerstiev, ako aj prostredníctvom podpory partnerskej spolupráce a programov, ktoré sú zakotvené do partnerstiev medzi európskymi a ukrajinskými mestami a regiónmi.**
3. Pomoc v rámci tejto kapitoly podporuje aj opatrenia na budovanie dôvery a procesy, ktoré podporujú spravodlivosť, hľadanie pravdy, **platby Ruskej federácie za spôsobené škody**, ako aj zhromažďovanie dôkazov o zločinoch spáchaných **Ruskom, jeho spojencami a zástupnými silami** počas vojny **na účely stíhania zločinov spáchaných Ruskom počas jeho útočnej vojny proti Ukrajine.** V rámci tejto

kapitoly sa môžu financovať iniciatívy a orgány zapojené do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti na Ukrajine. **Zistenia získané v dôsledku takýchto opatrení sa oznámia Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.**

4. Pomoc v rámci tejto kapitoly podporuje vytváranie a posilňovanie ukrajinských orgánov zodpovedných za zabezpečenie primeraného využívania finančných prostriedkov, **auditu** a účinného boja proti zlému hospodáreniu s verejnými prostriedkami, najmä proti podvodom, korupcii **a korupcii na vysokej úrovni, oligarchickým štruktúram**, konfliktu záujmov a nezrovnalostiam, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.
5. V rámci tejto kapitoly sa financuje fungovanie Rady audítorov uvedenej v článku 34.
6. V rámci tejto kapitoly sa financuje subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky uvedená v článku 22.

KAPITOLA VI

Ochrana finančných záujmov Únie

Článok 33

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Pri vykonávaní nástroja prijímú Komisia a Ukrajina všetky vhodné opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie, pričom zohľadnia zásadu proporcionality a osobitné podmienky, za ktorých bude nástroj fungovať, základnú podmienku stanovenú v článku 5 ods. 1 a podmienky stanovené v rámcovej dohode a osobitných dohodách o financovaní a o úvere, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii, konfliktom záujmov a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu, **ako aj vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky poskytnuté v rámci nástroja.** Ukrajina sa zaväzuje napredovať smerom k **pevnému právnemu rámcu na boj proti podvodom prostredníctvom trestného práva**, účinným a efektívnym systémom riadenia a kontroly a zabezpečí, že sa budú môcť vymáhať neoprávnene vyplatené alebo nesprávne použité sumy. **Ukrajina sa takisto zaväzuje zabezpečiť, aby príslušné ukrajinské orgány bezodkladne vybavovali žiadosti o vzájomnú právnu pomoc a žiadosti o vydanie zo strany EPPO a príslušných orgánov členských štátov, ktoré sa týkajú trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky v rámci nástroja.**
2. V dohodách uvedených v článkoch 9, 10 a 21 sa Ukrajine ukladajú tieto povinnosti:
 - a) pravidelne kontrolovať, či sa poskytnuté finančné prostriedky využili v súlade s platnými pravidlami, najmä pokiaľ ide o prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, **oligarchických štruktúr**, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí **alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania, ktoré poškodzuje finančné záujmy Únie;**
 - aa) **chrániť oznamovateľov protispoločenskej činnosti;**

b) prijímať vhodné opatrenia na prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí, **ako aj vyšetrowanie a trestné stíhanie trestných činov**, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, na **odhaľovanie a** zabránenie dvojitému financovaniu a na prijatie právnych krokov v záujme vymáhania finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením na realizáciu reforiem a investičných projektov v rámci Plánu pre Ukrajinu, **a prijímať vhodné opatrenia na bezodkladné vybavenie žiadostí o vzájomnú právnu pomoc a žiadostí o vydanie zo strany EPPO a príslušných orgánov členských štátov, ktoré sa týkajú trestných činov, ktoré majú vplyv na finančné prostriedky v rámci nástroja; v náležitých prípadoch príslušné ukrajinské orgány oznámia EPPO akékoľvek trestné konanie, ktoré má vplyv na finančné prostriedky v rámci nástroja;**

c) pripojiť k žiadosti o platbu, ako sa uvádza v kapitole III, vyhlásenie, že finančné prostriedky boli použité v súlade so zásadou správneho finančného riadenia a na určený účel a riadne spravované najmä v súlade s ukrajinskými pravidlami doplnenými medzinárodnými normami o prevencii, odhaľovaní a náprave nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, **spolu s vyhlásením ukrajinských orgánov o vierohodnosti;**

ca) používať systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia;

d) na účely odseku 1 tohto článku, najmä na účely kontrol využívania finančných prostriedkov v súvislosti s realizáciou reforiem a investícií Plánu pre Ukrajinu, zabezpečiť zber primeraných údajov o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky na vykonávanie opatrení Plánu pre Ukrajinu podľa kapitoly III nástroja, a prístup k nim;

e) výslovne poveriť Komisiu, úrad OLAF a Dvor audítorov **■**, aby uplatnili svoje práva stanovené v článku 129 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 pri uplatňovaní zásady proporcionality.

ea) poskytnúť nezávislému externému audítorovi vymenovanému Radou audítorov podobnú úroveň prístupu k informáciám a právomoci vykonávať kontroly na mieste ako Komisii a Dvoru audítorov;

3. Komisia **sprístupní** Ukrajine integrovaný a interoperabilný informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík na prístup k príslušným údajom vrátane údajov uvedených v odseku 2 písm. d) a na ich analýzu. Ak je takýto systém k dispozícii, Ukrajina používa príslušné údaje a vkladá ich do tohto systému, a to aj s podporou uvedenou v kapitole V. **Údaje umožňujú Komisii a iným orgánom auditu plniť si úlohy bez zbytočného odkladu. Systém umožňuje sťahovanie údajov v strojovo čitateľnom formáte.**

4. V dohodách uvedených v článkoch 9, 10 a 21 sa takisto stanovuje právo Komisie primerane znížiť poskytovanú podporu v rámci nástroja a vymáhať akúkoľvek sumu vynaloženú na dosiahnutie cieľov nástroja alebo požiadať o predčasné splatenie úveru **v prípadoch zhoršenia zásad právneho štátu alebo** v prípadoch nezrovnalostí,

podvodu, korupcie a konfliktov záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie a ktoré Ukrajina nenapravila, alebo v prípade závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z takýchto dohôd. Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy a znížení alebo o sume, ktorá sa má predčasne splatiť, Komisia dodržiava zásadu proporcionality a zohľadňuje závažnosť nezrovnalosti, podvodu, korupcie alebo konfliktu záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, alebo závažnosť porušenia povinnosti. Pred tým, ako dôjde k zníženiu alebo sa požiadava o predčasné splatenie, dostane Ukrajina príležitosť predložiť svoje pripomienky.

5. Osoby a subjekty, ktoré implementujú finančné prostriedky v rámci nástroja, bezodkladne oznámia všetky podozrenia alebo skutočné prípady podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí **alebo iného protiprávneho konania**, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, Rade audítorov uvedenej v článku 34, Komisii, úradu OLAF **a prípadne EPPO**.
- 5a. **Osoby a subjekty, ktoré implementujú finančné prostriedky v rámci nástroja, ako aj osoby oboznámené s procesom implementácie budú môcť nahlasovať prípady údajnej korupcie, podvodov, nezrovnalostí a nesprávneho úradného postupu prostredníctvom špecializovaného digitálneho nástroja s príslušnými ustanoveniami o ochrane oznamovateľov.**

Článok 33a

Fyzická a kybernetická ochrana investícií realizovaných s finančnou podporou Únie

1. **V dohodách uvedených v článkoch 9, 10 a 21 sa stanovuje povinnosť Ukrajiny určiť opatrenia fyzickej a kybernetickej ochrany pre každú investíciu realizovanú s finančnou podporou Únie. Na účely fyzickej a kybernetickej ochrany sa môže vyčleniť primeraná suma finančnej podpory Únie, pričom sa uplatňujú potrebné obmedzenia v súlade s článkom 11 ods. 7 písm. b).**
2. **Do ukončenia nepriateľských akcií môže fyzická ochrana zahŕňať opatrenia na ochranu pred muníciou a raketami a ich účinkami, a to aj prostredníctvom prostriedkov, ktoré majú kinetické účinky. Takéto prostriedky sa budú prevádzkovať pod záštitou štátnych orgánov Ukrajiny a nesmú sa používať na účely spôsobovania ujmy osobám.**

Článok 34

Rada audítorov

1. Skôr ako Ukrajina predloží prvú žiadosť o platbu, zriadi Komisia Radu audítorov.
2. Rada audítorov sa skladá z nezávislých členov vymenovaných Komisiou. Komisia môže pozvať zástupcov členských štátov a iných darcov, aby sa zúčastnili na činnostiach Rady audítorov.
- 2a. **Najmenej jednu pätinu Rady audítorov by mali tvoriť ukrajinskí štátni príslušníci, za predpokladu, že majú preukázateľne vysokú odbornú spôsobilosť a bezúhonnosť a nie sú osobne ani profesionálne prepojení s ukrajinskými orgánmi alebo úradníkmi, ako aj preukázateľne nezávislí medzinárodní experti s**

preukázateľnou znalosťou ukrajinského hospodárstva a politického systému.

3. Rada audítorov vykonáva svoje funkcie úplne objektívne a pracuje v súlade s najlepšimi platnými medzinárodnými postupmi a normami. Koná bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie, úradu OLAF, Dvora audítorov a EPPO.
- 3a. *Rada audítorov vymenuje nezávislého externého audítora, ktorý poskytuje ročné vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa vyhlásení ukrajinských orgánov, ktoré sú priložené k žiadosti o platbu. Schvaľuje aj ročný pracovný plán nezávislého externého audítora.*
- 3b. *Rada audítorov rozhodne o odporúčaníach pre Komisiu a ukrajinské orgány, pokiaľ ide o sumy, ktoré sa majú vymáhať, v nadväznosti na zistenia nezávislého externého audítora a o týchto odporúčaníach informuje Komisiu a ukrajinské orgány.*
4. Rada audítorov zabezpečuje pravidelný dialóg a spoluprácu s Európskym dvorom audítorov, *ako aj s audítorskou komorou Najvyššej rady Ukrajiny.*
5. Pri vykonávaní svojich funkcií sa Rada audítorov, jej členovia a zamestnanci nesmú usilovať získať ani nesmú prijímať pokyny od ukrajinskej vlády alebo akejkoľvek inštitúcie, orgánu, úradu či agentúry. Na výber jej zamestnancov, riadenie a rozpočet sa uplatňujú silné záruky nezávislosti.
6. Rada audítorov pomáha Komisii v boji proti zlému hospodáreniu s finančnými prostriedkami Únie v rámci nástroja, a najmä proti podvodom, korupcii, konfliktu záujmov a nezrovnalostiam v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.
7. Rada audítorov na tento účel pravidelne podáva Komisii *a príslušným výborom Európskeho parlamentu a Rady* správy a bezodkladne jej odovzdáva všetky informácie, ktoré získa alebo o ktorých sa dozvie, o všetkých zistených prípadoch zlého hospodárenia s verejnými prostriedkami alebo o vážnych obavách v súvislosti s nimi, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja *vrátane jeho výkonnosti.*

V súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/1939 Rada audítorov oznámi EPPO akékoľvek trestné konanie, v súvislosti s ktorým by mohla EPPO vykonávať svoju právomoc.

Okrem toho Rada audítorov prijme odporúčania pre Ukrajinu vo všetkých prípadoch, keď podľa jej názoru príslušné ukrajinské orgány neprijali potrebné opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí, ktoré ovplyvnili správne finančné riadenie výdavkov financovaných v rámci nástroja alebo predstavujú vážne riziko, že ho ovplyvnia, a vo všetkých prípadoch, keď zistí nedostatky ovplyvňujúce koncepciu a fungovanie kontrolného systému zavedeného ukrajinskými orgánmi. *Rada audítorov zverejní zhrnutie odporúčaní.* Ukrajina tieto odporúčania *včas* uplatní. *Vo výnimočných prípadoch možno požiadať o predĺženie lehoty na vykonanie odporúčaní, ale v každom prípade táto lehota nesmie presiahnuť šesť mesiacov od vydania pôvodného*

odporúčania. Informácie poskytnuté ukrajinskými orgánmi o odporúčaniach Rada audítorov takisto zverejní.

Správy a informácie Rady audítorov sa zasielajú aj úradu OLAF **a v *náležitých prípadoch EPPO*** a môžu sa poskytnúť príslušným ukrajinským orgánom, najmä v prípade, že potrebujú prijať opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí, **ako aj na *vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie.***

8. Rada audítorov má prístup k informáciám, databázam a registrom potrebným na vykonávanie svojich úloh. V rámcovej dohode uvedenej v článku 9 sa vymedzujú pravidlá a podrobnosti prístupu Rady audítorov k príslušným informáciám a poskytovania príslušných informácií Rade audítorov Ukrajinou.
9. Rada audítorov môže Komisii pomáhať pri podpore Ukrajiny pri činnostiach budovania kapacít v oblasti boja proti zlému hospodáreniu s verejnými prostriedkami.
10. Fungovanie rady audítorov sa financuje v rámci kapitoly V, **príčom zahŕňa financovanie vymenovaného nezávislého externého audítora.**

Článok 34a **Transparentnosť**

1. **Komisia bez zbytočného odkladu postúpi rámcovú dohodu uzavretú medzi Komisiou a Ukrajinou a Plán pre Ukrajinu predložený Ukrajinou súčasne a za rovnakých podmienok Európskemu parlamentu a Rade.**
2. **Informácie, ktoré Komisia zasiela v súvislosti s týmto nariadením alebo jeho vykonávaním Rade, sa súčasne poskytujú Európskemu parlamentu, a to v prípade potreby pri splnení ustanovení o zachovaní dôvernosti. Súvisiace výsledky diskusií vedených v Rade sa poskytnú aj príslušným výborom Európskeho parlamentu.**
3. **Komisia poskytne príslušným výborom Európskeho parlamentu prehľad svojich predbežných zistení týkajúcich sa uspokojivého splnenia príslušných podmienok uvedených v článku 15.**
4. **Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže vyzvať Komisiu a vedúceho predstaviteľa zriadenej Rady audítorov uvedenej v článku 34, aby poskytl informácie o aktuálnom stave posudzovania nástroja v kontexte dialógu o obnove a predvstupových procesoch uvedeného v článku 34b.**

Článok 34b **Dialóg o obnove a predvstupových procesoch**

1. **S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť môže príslušný výbor (príslušné výbory) Európskeho parlamentu**

aspoň raz za štyri mesiace vyzvať Komisiu a ďalšie príslušné zainteresované strany, ako je najmä Rada audítorov, uvedené v článku 34, aby prediskutovali tieto otázky:

- a) stav obnovy a reforiem súvisiacich s prístupím na Ukrajinu, ako aj opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia;*
 - b) Plán pre Ukrajinu a posúdenie Plánu pre Ukrajinu;*
 - c) hlavné zistenia správy o preskúmaní uvedenej v článku 36 ods. 4;*
 - d) stav plnenia podmienok Plánu pre Ukrajinu;*
 - e) pokrok pri plnení prístupových kritérií;*
 - f) postupy vyplácania, pozastavenia a ukončenia platieb vrátane akýchkoľvek pripomienok predložených s cieľom zabezpečiť uspokojivé splnenie podmienok a*
 - g) akékoľvek ďalšie relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré Komisia poskytne príslušnému výboru (príslušným výborom) Európskeho parlamentu v súvislosti s vykonávaním nástroja.*
- 2. Európsky parlament môže vyjadriť svoje názory v uzneseniach k záležitostiam uvedeným v odseku 1.*
 - 3. Komisia zohľadní všetky faktory vyplývajúce z názorov vyjadrených v rámci dialógu o obnove a predvstupových procesoch, v príslušných prípadoch vrátane uznesení Európskeho parlamentu.*

KAPITOLA VII

Pracovné programy, monitorovanie, podávanie správ a hodnotenie

Článok 35

Pracovné programy

1. Pomoc v rámci nástroja sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Vykonávacie akty, ktorými sa prijímajú pracovné programy, sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39.
2. Pomoc podľa kapitoly V nástroja sa môže vykonávať aj prostredníctvom osobitných pracovných programov, ak si vykonávanie tejto pomoci nevyžaduje uzavretie dohôd uvedených v článkoch 9 a 10.

Článok 36

Monitorovanie a podávanie správ

1. Komisia monitoruje vykonávanie nástroja a posudzuje dosahovanie cieľov stanovených v článku 3. Monitorovanie vykonávania je cielené a primerané

činnosti vykonávaným v rámci nástroja.

2. V dohodách o financovaní a v dohode o úvere uvedených v článkoch 10 a 21 sa stanovujú pravidlá a spôsoby podávania správ Ukrajiny pre Komisiu na účely odseku 1 tohto článku.
3. Podpora Únie poskytnutá na základe investičného rámca pre Ukrajinu sa vyказuje v súlade s článkom 27 ods. 8.
4. Komisia podáva Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o pokroku pri dosahovaní cieľov tohto nariadenia.
5. Komisia poskytuje správu uvedenú v odseku 4 prostredníctvom výboru uvedeného v článku 39.

Článok 37

Hodnotenie nástroja

1. Po 31. decembri 2027, ale najneskôr do 31. decembra 2031, Komisia vykoná *ex post* hodnotenie tohto nariadenia **prostredníctvom nezávislého externého hodnotenia**. V tomto *ex post* hodnotení sa posúdi príspevok Únie k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia. **Komisia náležite zohľadní návrhy Európskeho parlamentu alebo Rady na toto nezávislé externé hodnotenie**.
2. Pri tomto *ex post* hodnotení sa využívajú zásady osvedčených postupov Výboru OECD pre rozvojovú pomoc s cieľom zistiť, či sa ciele naplnili, a navrhnúť odporúčania na zlepšenie budúcich akcií.

Komisia oznámi zistenia a závery tohto *ex post* hodnotenia spolu so svojimi pripomienkami a následnými opatreniami Európskemu parlamentu, Rade a členským štátom. Toto *ex post* hodnotenie sa môže na žiadosť členských štátov **alebo Európskeho parlamentu** prerokovať. Jeho výsledky sa zohľadnia pri príprave programov a akcií a pridelovaní zdrojov. Uvedené hodnotenia a následné opatrenia sa zverejnia.

Komisia zapája do procesu hodnotenia financovania z prostriedkov Únie poskytnutého v rámci tohto nariadenia v primeranom rozsahu všetky príslušné zainteresované strany vrátane príjemcov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, a v prípade potreby sa môže snažiť o vypracovanie spoločných hodnotení s členskými štátmi a inými partnermi s úzkym zapojením Ukrajiny.

KAPITOLA VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 38

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty **uvedené v článkoch 4, 13,**

19, 20, 20a a 31 za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v **článkoch 4, 13, 19, 20, 20a a 31 sa Komisii udeľuje na obdobie štyroch rokov od siedmeho dňa po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto štvorročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.**
3. Delegovanie právomoci uvedené v **článkoch 4, 13, 19, 20, 20a a 31** môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa **článkov 4, 13, 19, 20, 20a a 31** nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o **dva mesiace**.

Článok 39 Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 40 Informácie, komunikácia a publicita

1. Na zabezpečenie zviditeľnenia finančných prostriedkov Únie určených na finančnú podporu, s ktorou sa počíta v Pláne pre Ukrajinu, môže Komisia vykonávať komunikačné činnosti vrátane spoločných komunikačných činností s Ukrajinou. Komisia môže v príslušnom prípade zabezpečiť, aby sa podpora v rámci nástroja oznámila a uznala prostredníctvom vyhlásenia o financovaní.
2. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie musia, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, priznať pôvod finančných prostriedkov Únie a zabezpečiť ich

zviditeľnenie tak, že poskytnú koherentné, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti, prípadne aj zobrazením emblému Únie a uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – Nástroj pre Ukrajinu“.

3. Komisia realizuje informačné a komunikačné činnosti v súvislosti s nástrojom, akciami vykonávanými v rámci nástroja a s dosiahnutými výsledkami. Finančné zdroje pridelené na nástroj takisto prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.
- 3a. *Informácie, komunikácia a propagácia sa poskytujú v prístupnom formáte v súlade s článkom 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a harmonizovanými právnymi predpismi EÚ, najmä so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb.***

Článok 41
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

predseda/predsedníčka

Za Radu

predseda/predsedníčka

8.8.2023

LIST VÝBORU PRE KONTROLU ROZPOČTU

pán David McAllister
predseda
Výbor pre zahraničné veci
BRUSEL

pán Johan Van Overtveldt
predseda
Výbor pre rozpočet
BRUSEL

Vec: Stanovisko k nariadeniu, ktorým sa zriaďuje nástroj pre Ukrajinu
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

Vážený páni predsedovia,

v rámci predmetného postupu bol Výbor pre kontrolu rozpočtu požiadaný o predloženie stanoviska Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozpočet. Na schôdzi 18. júla 2023 sa výbor rozhodol predložiť toto stanovisko vo forme listu. Otázku preskúmal na svojej schôdzi 4. septembra 2023 a na tejto schôdzi prijal stanovisko.

Stanovisko pozostáva z týchto pozmeňujúcich návrhov, v súvislosti s ktorými Vás žiadam, aby ste ich v súlade s obvyklým zaobchádzaním so stanoviskami podľa článku 56 predložili na hlasovanie počas hlasovania o správe vo vašich výboroch:

CONT 1

Odôvodnenie 88

Konkrétne by Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) mal mať možnosť vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne zisťovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. *Úradu OLAF by sa mali poskytnúť dostatočné administratívne kapacity na vedenie týchto vyšetrovaní.*

CONT 2

Odôvodnenie 89

V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa mali poskytnúť potrebné práva a

prístup Komisii, úradu OLAF, Európskemu dvoru audítorov a prípadne Európskej prokuratúre (EPPO), ak je to relevantné, a to aj od tretích strán zapojených do implementácie finančných prostriedkov Únie. Ukrajina by mala ***takisto používať systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia a nahlasovať Komisii*** nezrovnalosti týkajúce sa využívania finančných prostriedkov.

CONT 3

Odôvodnenie 90

Posilnenie systémov vnútornej kontroly, boj proti korupcii, podpora transparentnosti, dobrej správy, ***(a)¹ efektívneho riadenia verejných financií a overovania nezávislým externým audítorom*** sú pre Ukrajinu dôležitými prioritami reforiem, ktoré by sa mali nástrojom podporovať.

CONT 4

Odôvodnenie 91

Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v rámci nástroja. Na tento účel by sa mala zriadiť nezávislá Rada audítorov, ktorá by Komisii poskytovala informácie o prípadnom nesprávnom hospodárení s finančnými prostriedkami ***a zaručovala, že sa prostredníctvom nezávislého externého auditu získa správna úroveň uistenia***. Tieto informácie by sa mali sprístupniť úradu OLAF a prípadne príslušným ukrajinským orgánom. Komisia by mala byť oprávnená s pomocou delegácie Únie vykonávať kontroly toho, ako Ukrajina využíva finančné prostriedky počas celého životného cyklu projektu. Rada audítorov by mala zabezpečiť pravidelný dialóg a spoluprácu s Európskym dvorom audítorov.

CONT 5

Článok 9 – odsek 1

Komisia uzavrie s Ukrajinou rámcovú dohodu o vykonávaní nástroja, v ktorej sa stanovia osobitné opatrenia na riadenie, kontrolu, dohľad, monitorovanie, hodnotenie, podávanie správ a audit finančných prostriedkov v rámci nástroja, ako aj na prevenciu, ***odhaľovanie***, vyšetrovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov. Rámcovú dohodu dopĺňajú dohody o financovaní v súlade s článkom 10 a dohody o úvere v súlade s článkom 21, v ktorých sa stanovujú osobitné ustanovenia pre riadenie a vykonávanie financovania v rámci nástroja.

CONT 6

¹ vypustiť

Článok 9 – odsek 4 písm. a)

záväzku Ukrajiny dosiahnuť pokrok smerom k účinnejším a efektívnejším systémom kontroly a posilniť boj proti praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým podvodom alebo daňovým únikom, ***zneužívaniu verejných finančných prostriedkov a korupcii***;

CONT 7

Článok 16 – odsek 2 písm. h)

vysvetlenie ukrajinského systému na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení ***na zabránenie***² dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie alebo od darcov;

CONT 8

Článok 16 – odsek 2 písm. h) nové

vysvetlenie toho, ako Ukrajina zabezpečí primeranú úroveň ochrany finančných záujmov EÚ uplatňovaním aspoň tých istých noriem, ako sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a iných súvisiacich právnych predpisoch EÚ;

CONT 9

Článok 26 – odsek 1

Ukrajina zverejňuje údaje o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú³ finančné prostriedky presahujúce sumu ***(500 000)⁴ 300 000*** EUR na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu, na ktorý sa odkazuje v tejto kapitole. Ukrajina tieto údaje aktualizuje dvakrát ročne, v júni a decembri.

CONT 10

Článok 32 – odsek 4

Pomoc v rámci tejto kapitoly podporuje vytváranie a posilňovanie ukrajinských orgánov zodpovedných za zabezpečenie primeraného využívania finančných prostriedkov, ***audit*** a

² (Navrhované vypustenie sa netýka slovenského znenia.)

³ (Navrhovaná zmena sa netýka slovenského znenia.)

⁴ vypustiť

účinného boja proti zlému hospodáreniu s verejnými prostriedkami, najmä proti podvodom, korupcii, konfliktu záujmov a nezrovnalostiam, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.

CONT 11

Článok 33 – odsek 2 písm. b)

prijímať vhodné opatrenia na prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie, na **odhaľovanie dvojitého financovania** a zabránenie dvojitému financovaniu a na prijatie právnych krokov v záujme vymáhania finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením na realizáciu reforiem a investičných projektov v rámci Plánu pre Ukrajinu;

CONT 12

Článok 33 – odsek 2 písm. c)

pripojiť k žiadosti o platbu, ako sa uvádza v kapitole III, vyhlásenie, že finančné prostriedky boli použité v súlade so zásadou správneho finančného riadenia a na určený účel a riadne spravované najmä v súlade s ukrajinskými pravidlami doplnenými medzinárodnými normami o prevencii, odhaľovaní a náprave nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, **spolu s vyhlásením ukrajinských orgánov o vierohodnosti;**

CONT 13

Článok 33 – odsek 2 písm. c) nové

používať systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia;

CONT 14

Článok 33 – odsek 2 písm. e) nové

poskytnúť nezávislému externému audítorovi vymenovanému radou audítorov podobnú úroveň prístupu k informáciám a právomoci vykonávať kontroly na mieste ako Komisii a Dvoru audítorov;

CONT 15

Článok 33 – odsek 3

Komisia *sprístupní*⁵ Ukrajine integrovaný a interoperabilný informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík na prístup k príslušným údajom vrátane údajov uvedených v odseku 2 písm. d) a na ich analýzu. Ak je takýto systém k dispozícii, Ukrajina používa príslušné údaje a vkladá ich do tohto systému, a to aj s podporou uvedenou v kapitole V. **Údaje sa vkladajú v angličtine, aby mohla Komisia a iné orgány auditu plniť svoje úlohy bez zbytočného odkladu. Systém umožňuje sťahovanie údajov v strojovo čitateľnom formáte.**

CONT 16

Článok 34 – odsek 3 a nový

Rada audítorov vymenuje nezávislého externého audítora, ktorý poskytuje ročné vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa vyhlásení ukrajinských orgánov, ktoré sú priložené k žiadosti o platbu. Schvaľuje aj ročný pracovný plán nezávislého externého audítora.

CONT 17

Článok 34 – odsek 3 b nový

Rada audítorov rozhodne o odporúčaníach pre Komisiu a ukrajinské orgány, pokiaľ ide o sumy, ktoré sa majú vymáhať, v nadväznosti na zistenia nezávislého externého audítora a o týchto odporúčaníach informuje Komisiu a ukrajinské orgány.

CONT 18

Článok 34 – odsek 7

Rada audítorov na tento účel pravidelne podáva Komisii **a príslušným výborom Rady a Parlamentu** správy a bezodkladne **odovzdáva Komisii** všetky informácie, ktoré získa alebo o ktorých sa dozvie, o všetkých zistených prípadoch zlého hospodárenia s verejnými prostriedkami alebo o vážnych obavách, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja, **vrátane informácií o jeho výkonnosti.**

Okrem toho Rada audítorov prijme odporúčania pre Ukrajinu vo všetkých prípadoch, keď podľa jej názoru príslušné ukrajinské orgány neprijali potrebné opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí, ktoré ovplyvnili správne finančné riadenie výdavkov financovaných v rámci nástroja alebo predstavujú vážne riziko, že ho ovplyvnia, a vo všetkých prípadoch, keď zistí nedostatky ovplyvňujúce koncepciu a fungovanie kontrolného systému zavedeného ukrajinskými orgánmi. **Rada audítorov zverejní zhrnutie odporúčaní.** Ukrajina tieto odporúčania uplatní

⁵ (Navrhované vypustenie sa netýka slovenského znenia.)

alebo poskytne odôvodnenie, prečo tak neurobila. ***Informácie poskytnuté ukrajinskými orgánmi o odporúčaniach Rada audítorov takisto zverejní.***

Správy a informácie Rady audítorov sa zasielajú aj úradu OLAF a môžu sa poskytnúť príslušným ukrajinským orgánom, najmä v prípade, že potrebujú prijať opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí.

CONT 19

Článok 34 – odsek 10

Fungovanie rady audítorov sa financuje v rámci kapitoly V, ***pričom zahrňa financovanie vymenovaného nezávislého externého audítora.***

S úctou

Monika Hohlmeier

28.8.2023

LIST VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

pán David McAllister
predseda
Výbor pre zahraničné veci

pán Johan Van Overtveldt
predseda
Výbor pre rozpočet

IPOL-COM-AGRI D(2023) 30046

Vec: **Stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (2023/0200(COD))**

Vážený páni predsedovia,

v rámci uvedeného postupu sa Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI) rozhodol predložiť stanovisko Vaším výborom podľa článku 56 rokovacieho poriadku.

Koordinátori výboru AGRI sa dňa XX písomným postupom dohodli na základnom návrhu. Ten bol dňa XX predložený na hlasovanie vo výbore AGRI s týmto výsledkom:

Poslanci vzali na vedomie, že toto nariadenie má priamy vplyv na odvetvie poľnohospodárstva a rozvoj vidieka Ukrajiny a nepriamo ovplyvňuje globálne agropotravinové reťazce, keďže Ukrajina je jedným z najväčších svetových poľnohospodárskych výrobcov a vývozcov a zohráva kľúčovú úlohu pri dodávaní potravinových komodít, ako sú obilniny a olejnaté semená, na svetový trh. Tieto výrobky sú najdôležitejším vývozom Ukrajiny a predstavujú 41 % celkového vývozu krajiny. Okrem toho viac ako 55 % plochy Ukrajiny tvorí orná pôda. Poľnohospodárstvo poskytuje zamestnanie 14 % ukrajinského obyvateľstva. Je teda jasné, že obnova a rekonštrukcia Ukrajiny nemôžu byť úspešné bez konkurencieschopného a produktívneho odvetvia poľnohospodárstva a dynamického rozvoja vidieka.

Preto chce výbor AGRI predložiť tieto odporúčania týkajúce sa navrhovaného nástroja:

- Plán pre Ukrajinu

Plán, z ktorého vychádza nový nástroj, ktorý vypracuje ukrajinská vláda, musí zahŕňať primeranú časť o poľnohospodárstve a rozvoji vidieka, v ktorej sa uvedú potreby a požiadavky s cieľom dosiahnuť rozhodujúci prínos tohto sektora k oživeniu ukrajinského hospodárstva a spoločnosti.

- **Obsah plánu**

Plán musí zahŕňať sektorovo špecifickú podmienenosť a harmonogram, ktoré sú základnými požiadavkami na ochranu finančných záujmov Únie, s cieľom zabezpečiť jasné podmienky pre rozhodnutia o verejných a súkromných investíciách a rovnako zabezpečiť aj to, aby časť venovaná poľnohospodárstvu bola prínosom pre celú ukrajinskú spoločnosť a globálnu potravinovú bezpečnosť. Musí zohľadňovať požiadavky národných strategických plánov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) s cieľom umožniť súlad s politikami EÚ so zreteľom na európsku integráciu Ukrajiny. Pri posudzovaní plánu musí Komisia náležite zohľadniť jeho vplyv na európske odvetvie poľnohospodárstva a na poľnohospodárov v EÚ, aby nevedol k ich znevýhodneniu.

- **Riadenie**

Ak je to vhodné a možné, plán musí zodpovedať existujúcim štruktúram riadenia v rámci SPP, ako sú riadiace orgány a platobné agentúry, s cieľom zabezpečiť zavedenie vhodnej metodiky a postupov na účely integrácie do EÚ.

- **Normy**

V súlade s cieľmi nástroja musí plán podporovať konvergenciu k normám EÚ, najmä v poľnohospodárstve a potravinárskom sektore, ako sú environmentálne a sociálne požiadavky, zemepisné označenia, bezpečnosť potravín a krmív a rastlinná a fyto-sanitárna bezpečnosť, ako aj požiadavky na zdravie a dobré životné podmienky zvierat. Okrem toho je nevyhnutné zabezpečiť, aby Ukrajina v plnej miere dodržiavala sociálne a environmentálne normy EÚ v oblasti výroby.

- **Podpora**

Plán sa musí vzťahovať aj na technickú pomoc a potenciálne twinningové dohody, ktoré sú kľúčové pre odvetvie poľnohospodárstva, aby sa obnovila jeho plná výrobná kapacita za pretrvávajúcich ťažkých podmienok.

- **Reformy**

Napokon, opäť v súlade so stanovenými cieľmi nástroja, musí plán odkazovať na príslušné štrukturálne a legislatívne reformy potrebné na integráciu do EÚ a nakoniec pristúpenie, a to aj v odvetví poľnohospodárstva a potravinárstva. V tejto súvislosti si prechod na zelené, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, ktoré sa postupne zosúladí s pravidlami a normami EÚ, bude vyžadovať aj aktívny príspevok odvetvia poľnohospodárstva.

Ako predseda výboru AGRI by som chcel požiadať výbory AFET a BUDG, aby toto stanovisko vo forme listu náležite zohľadnili vo svojich správach o navrhovanom nariadení o zriadení nástroja pre Ukrajinu.

S úctou

Norbert Lins

POSTUP – GESTORSKÝ VÝBOR

Názov	Zriadenie Nástroja pre Ukrajinu			
Referenčné čísla	COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD)			
Dátum predloženia v EP	21.6.2023			
Gestorské výbory Dátum oznámenia na schôdzi	AFET 13.7.2023	BUDG 13.7.2023		
Výbory požiadané o stanovisko Dátum oznámenia na schôdzi	INTA 13.7.2023	CONT 13.7.2023	ECON 13.7.2023	AGRI 13.7.2023
Bez predloženia stanoviska dátum rozhodnutia	INTA 19.7.2023	ECON 19.7.2023		
Spravodajcovia dátum vymenovania	Michael Gahler 18.7.2023	Eider Gardiazabal Rubial 18.7.2023		
Článok 58 – Postup spoločných výborov Dátum oznámenia na schôdzi	13.7.2023			
Prerokovanie vo výbore	30.8.2023			
Dátum prijatia	5.10.2023			
Výsledok záverečného hlasovania	+: –: 0:	86 6 2		
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, David Cormand, Katalin Cseh, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Anna Fotyga, Michael Gahler, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Francisco Guerreiro, Bernard Guetta, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Joachim Kuhs, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, Pierre Larroustourou, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Margarida Marques, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Silvia Modig, Alessandra Moretti, Siegfried Mureşan, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Dimitrios Papadimoulis, Tonino Picula, Manu Pineda, Bogdan Rzońca, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jordi Solé, Eleni Stavrou, Dragoş Tudorache, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Anders Vistisen, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Tomáš Zdechovský			
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Malin Björk, Damian Boeselager, Herbert Dorfmann, Loucas Furlas, Sunčana Glavak, Christophe Grudler, Valérie Hayer, Karsten Lucke, Gabriel Mato, Jan Olbrycht, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mauri Pekkarinen, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Petri Sarvamaa, Mick Wallace, Jörgen Warborn			

Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Bernhuber, Paola Ghidoni, Dace Melbārde, Javier Moreno Sánchez
Dátum predloženia	10.10.2023

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

86	+
ECR	Anna Fotyga, Bogdan Rzońca, Johan Van Overtveldt, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Matteo Gazzini, Paola Ghidoni, Anders Vistisen
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Loucas Furlas, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Francisco José Millán Mon, Siegfried Mureşan, Gheorghe-Vlad Nistor, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Jörgen Warborn, Tomáš Zdechovský
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Valérie Hayer, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Mauri Pekkarinen, Dragoş Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Pierre Larroutrou, Karsten Lucke, Margarida Marques, Pedro Marques, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreu, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Nils Ušakovs
The Left	Malin Björk, Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Rasmus Andresen, Damian Boeselager, David Cormand, Francisco Guerreiro, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

6	-
ID	Joachim Kuhs, Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
NI	Hervé Juvin, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Kostas Papadakis

2	0
The Left	Manu Pineda, Mick Wallace

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania